

Föreningen Nylands friluftsområden

**PLAN FÖR UTVECKLING AV
REKREATIONSOMRÅDET KOPPARNÄS-
STÖRSVIK**

11/2019

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning av utvecklingsplanen	2
2 Beskrivning av planeringsprocessen.....	3
2.1 Bakgrund och mål för utvecklingsplanen	3
2.2 Intressentgrupper.....	4
2.3 Faserna och metoderna i planeringsprocessen	4
3 Granskning av planeringsområdet	9
3.1 Planeringsområdets läge, avgränsning och karaktär	9
3.2 Handlingar som styr utvecklingsplaneringen	10
3.3 Övriga faktorer som bör beaktas i utvecklingsplaneringen	11
4 Status för rekreationsanvändningen av naturen och naturturismen inom planeringsområdet.....	12
4.1 Analys av attraktionsfaktorerna	12
4.2 Efterfrågan och utbud på rekreationsanvändning och naturturism	13
5 Fastställande av visionen och utvecklingsbehoven.....	14
5.1 Koncepten och utvecklingsbehoven som framgår av dessa	15
6 Utvecklingsåtgärder.....	25
6.1 Kommunikation	25
6.2 Åtgärder enligt utvecklingsmål.....	25
6.3 Tidsplan för utvecklingsåtgärderna	36
7 Bedömning av konsekvenserna av utvecklingsplanen	37
Bilaga 1 Karta över planeringsområdet och utvecklingsobjekt.....	39
Bilaga 2 Sammandrag av feedback från Kopparnäs plan för utveckling 09/19 (på finska)	40

1 Sammanfattning av utvecklingsplanen

Rekreationsområdet Kopparnäs-Störsvik är ett unikt stort och sammanhängande havsstrandområde vid gränsen mellan Ingå och Sjundeå, cirka 50 kilometer väster om Helsingfors centrum. De olika delarna av området som förvaltas av Föreningen Nylands friluftsområden (Uuvi) och Forststyrelsen bildar ett rekreations- och naturskyddsområde som omfattar mer än 900 hektar mark och har en strandlinje på mer än 15 kilometer. De främsta attraktionsfaktorerna är natur- och landskapsvärdena, den intressanta kulturhistorian samt de mångsidiga möjligheterna för utomhusaktiviteter.

Denna utvecklingsplan av karaktären översiktsplan har sammanställts inom projektet för utveckling av Kopparnäs-Störsvik som genomförts av Föreningen Nylands friluftsområden. Det är den första planen där en granskning görs av hur rekreationsanvändningen kunde utvecklas för hela områdeshelheten. Uuvi och Forststyrelsen sammanställer dock för de områden de förvaltar separata, mer exakta planer för användningen och skötseln. Dessa innefattar utöver rekreationsanvändning också uppdateringar av planerna för naturvården, inklusive nödvändiga utredningar. I utvecklingsplaneringen har en viktig del av processen varit att engagera berörda parter, och olika intressentgrupper har haft gott om möjligheter att kommentera och påverka riktlinjerna i områdesutvecklingen.

Antalet besökare till Kopparnäs-Störsvik ökar fortlöpande, och därför är en planmässig utveckling av området och en styrning av användningen absoluta förutsättningar för att området ska kunna användas på ett hållbart sätt. Genom utvecklingsåtgärder försöker man trygga områdets natur-, landskaps- och rekreationsanvändningsvärden samt garantera en säker och angenäm besöksupplevelse för besökarna. Genom de planerade utvecklingsåtgärderna försöker man dessutom förbättra områdets användbarhet och tjänster för olika användargrupper. Till exempel tillgänglighet och möjligheter för tillämpad naturmotion beaktas i planeringen.

I planeringsarbetet har man närmat sig områdets utveckling och utvecklingsbehov genom sex olika synvinklar – koncept. Med hjälp av dessa koncept har man gjort utkast till och gett synlighet för många olika teman och utvecklingsbehov som är väsentliga för olika användargrupper. Av dessa behov som uppkommit har man härlett ett stort antal konkreta utvecklingsbehov.

En central utvecklingsåtgärd för området är att bygga ett mångsidigt och väl markerat nätverk av leder så att rekreationsanvändningen kan styras och kanaliseras inom området. Vid de objekt som är mest centrala för rekreationsanvändningen byggs serviceutrustning upp för besökarna. Genom nätverket av leder och placeringen av serviceutrustning styrs också områdets zonindelning så, att vissa områden lämnas utanför rekreationsanvändningen. Det är också viktigt att förbättra informationsstyrningen för aktiviteterna inom området.

De utvecklingsåtgärder som planerats för området hänför sig till förbättring av bastjänsterna för rekreationsanvändningen. För området planeras inget betydande nybygge eller nya användningsformer. Dimensioneringen av tjänsterna planeras proaktivt, men förverkligas stegvis, efter behov.

I planeringen har man också identifierat områdets betydelse som verksamhetsmiljö för småskalig naturturism. I utvecklingsplanen beaktas kontinuiteten och förbättringen av verksamhetsförutsättningarna för den småskaliga naturturismen som bedrivs inom området. Detta resulterar i mångsidigare tjänster för områdesanvändarna och positiva lokalekonomiska konsekvenser. Ett randvillkor för aktörerna som inom området verkar inom naturturism är att de förbinder sig till principerna för hållbar naturturism.

2 Beskrivning av planeringsprocessen

2.1 Bakgrund och mål för utvecklingsplanen

Rekreatiomsområdet Kopparnäs-Störsvik är ett unikt stort och sammanhängande havsstrandområde vid gränsen mellan Ingå och Sjundeå, cirka 50 kilometer väster om Helsingfors centrum. Området omfattar delar som förvaltas av Föreningen Nylands friluftsområden (Uuvi) och Forststyrelsen, men det bildar en sammanhängande områdeshelhet. Regionalt är Kopparnäs-Störsvik betydande i synnerhet tack vare områdets stora areal och enhetlighet. Dessutom bidrar områdets natur- och landskapsvärden, den intressanta kulturhistorian samt de goda förbindelserna från huvudstadsregionen till att det blir ännu attraktivare.

Helsingforsregionens invånarantal ökar kontinuerligt. Samtidigt blir också rekreatiomsanvändningen av naturen, många typer av naturmotion samt naturturism fortlöpande alltmer populära. Detta framgår som en växande besökarskara på Kopparnäs-Störsvik rekreatiomsområde. Tillsammans med närliggande Porkala udd och skärgård bildar området en tilldragande helhet. På detta sätt blir också Helsingforsregionens gröna bälte större. Genom utvecklingen av Porkala och gröna bältet kommer intresset för Kopparnäs-Störsvik att öka ytterligare.

Alltfler av dem som använder rekreatiomsområdet har uttryckt önskemål om tjänster som tillgodoser deras behov inom området. Enbart de bastjänster (infrastruktur för rekreatiomsanvändningen) som produceras av områdesägarna räcker inte till, utan det finns också efterfrågan på olika anknytande, kommersiellt producerade tjänster (till exempel olika guidnings- och programtjänster, uthyrning av utrustning, kafé-, restaurang- och inkvarteringstjänster osv.). Det förväntas också att denna typ av tjänster tillhandahålls på ett friluftsområde som uppfattas som högklassigt och attraktivt. Dessa tjänster ska stödja och komplettera varandra, och därför behövs gemensam planering och utformning av helheten i samarbete mellan olika aktörer.

Besittningen av Kopparnäs- och Störsviksområdena övertogs av Föreningen Nylands friluftsområden och Forststyrelsen 2003 och 2009. Många utredningar och planer har tidigare gjorts för området, men i alla har man fokuserat på att granska området endast till vissa delar. I fråga om gransknings sättet är denna utvecklingsplan mer övergripande, Kopparnäs-Störsviksområdet har beaktats som en helhet och också granskats i förhållande till de omgivande områdena, inklusive tjänsterna.

För att kunna förverkliga Kopparnäs-Störsviksområdets möjligheter på ett hållbart sätt krävs en högklassig och omfattande helhetsplanering där hänsyn tas till de olika aktörernas aspekter (olika användargrupper, företag, intressentgrupper) samt principerna för hållbar utveckling. Med hjälp av övergripande utveckling kan området allt bättre betjäna olika besökare, invånare i regionen och fritidsinvånare även på lång sikt, samtidigt som området kan erbjuda en god verksamhetsmiljö för företagsverksamhet som anknyter till rekreatiomsanvändning av naturen. Ett betydande tema som är genomgående för hela utvecklingen är att bevara områdets natur-, landskaps- och rekreatiomsanvändningsvärden samt kulturhistoriska värden, vilket är särskilt viktigt då antalet besökare ökar.

Enligt dessa principer påbörjade Föreningen Nylands friluftsområden i början av 2017 ett projekt för att utveckla Kopparnäs-Störsvik rekreatiomsområde. Projektet har finansierats ur Programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014–2020, och finansieringen har beviljats genom Leader-gruppen Promoväst. Projektet avslutades 30.11.2018.

Inom projektet har man sammanställt en allmän utvecklingsplan för hela Kopparnäs-Störsvik rekreationsområde. I planen behandlas både de delar som förvaltas av Föreningen Nylands friluftsområden och de som förvaltas av Forststyrelsen som en enda helhet. Uuvi och Forststyrelsen sammanställer dock för de områden de förvaltar separata, mer exakta planer för användningen och skötseln. Denna plan styr sammanställningen av en mer exakt användnings- och skötselplan för Uuvis områden i Kopparnäs-Störsvik. Användnings- och skötselplanen omfattar en uppdatering av planerna för både rekreationsanvändningen och naturvården, inklusive nödvändiga utredningar. Användnings- och skötselplanen börjar sammanställas när utvecklingsplanen är färdig. Målet är att användnings- och skötselplanen ska färdigställas senast vid utgången av 2020.

I syfte att förenkla den skriftliga framställningen i ett senare skede av planeringen kallas områdeshelheten Kopparnäs-Störsvik på många ställen Kopparnäs, även om både Kopparnäs- och Störsviksområdet avses med det. Kopparnäs- och Störsviksområdet behandlas separat endast i de sammanhang där det är väsentligt med tanke på sakinnehållet.

2.2 Intressentgrupper

Det participativa intressentgruppsarbetet har varit en av hörnstenarna i utvecklingsplaneringen och har ända från början ansetts vara en absolut förutsättning för att uppnå målen för projektet. Man har försökt engagera alla väsentliga aktörer och intressentgrupper i planeringsarbetet. De mest centrala omfattar Forststyrelsen, kommunerna, företag som är relevanta för ärendet och verkar inom området och närregionerna, byaföreningar, väglag/vägdelägare, markägare inom närområdena, de lokala invånarna samt olika hobbyutövare och föreningar som använder området.

Styrgruppen för projektet med att utveckla Kopparnäs-Störsvik har haft företrädare från Ingå och Sjundeå kommuner, Forststyrelsen samt som företrädare för områdesanvändarna en medlem från Suomen Latus lokala förening Porkkalan Polku. Utvecklingsprojektets framskridande har regelbundet behandlats också vid mötena som ordnats för styrelsen och delegationen för Föreningen Nylands friluftsområden.

Utöver de nämnda parterna har också en betydligt större aktörsgrupp informerats om utvecklingsplaneringen, diskussioner om temat förts och exempelvis samarbete överenskommit för de senare utvecklingsfaserna.

2.3 Faserna och metoderna i planeringsprocessen

Bakgrundsarbete för planeringen

Sammanställningen av utvecklingsplanen för Kopparnäs-Störsvik rekreationsområde grundar sig förutom på det ovan nämnda även på olika handlingar om området. Planeringen har styrts av de gällande planerna för området, och dessutom utgått från tidigare utredningar, planer samt skötsel- och användningshandlingar. Vid sammanställningen av utvecklingsplanen har dessa granskats med tanke på såväl områdeshelheten som aktiviteterna och tjänsterna i de omgivande områdena.

I planeringen har en prioritering varit beredskap för ett ökande antal besökare och beaktande av kraven som dagens rekreationsanvändning av naturen ställer i utvecklingen av området. I januari 2017 inleddes utvecklingsplaneringen med ett bakgrundsarbete där man satte sig in i området och handlingarna om detta.

Intressentgrupper engageras

Våren 2017 informerades företrädare för intressentgrupperna om påbörjandet av planeringsprojektet, och man hade diskussioner med dem i syfte att samla in information och synpunkter om området och utvecklingen av detta. Avsikten var också att engagera de olika aktörerna i utvecklingsprocessen ända från början. Med hjälp av bakgrundsarbete och diskussioner försökte man skapa sig en helhetsbild av planeringsområdets karaktär: historian, natur- och landskapsvärdena, status för rekreationsanvändningen och naturturismen, aktörerna och deras roller samt visionen och utvecklingsbehoven.

Man ville ge alla som använder Kopparnäs-Störsviksområdet en möjlighet att föra fram sina synpunkter om status och utvecklingsbehoven för området. Av denna anledning ordnades en öppen webbenkät i vilken svar skulle ges under perioden 22.6–30.9.2017. Av enkäten gjordes en mobilversion och en webbläsarversion där man kunde använda kartor för att precisera svaren. Rikligt med information om enkäten gavs genom kommunikationskanalerna för både Föreningen Nylands friluftsområden och samarbetspartnerna. I enkäten fick man svar från cirka 500 parter.

Intressentgruppsmötena som ingick i planeringsprocessen ordnades främst hösten 2017. I september 2017 ordnades för båtclubbarna i området och alla båtsportintresserade en workshop i Kantvik, Kyrkslätt. Workshopen hade 38 deltagare som företrädde sex olika båtclubbar. Den aspekt som behandlades under workshopen var den marina utvecklingen av Porkala och Kopparnäs-Störsvik, och som samarbetspartner i organiseringen av evenemanget deltog Segling och Båtsport i Finland samt Forststyrelsen. I november 2017 ordnades i samarbete med Degerby Igor-museet ett evenemang där man för de lokala invånarna presenterade planeringsprojektet för Kopparnäs-Störsvik samt samlade in minnen från området. I november presenterades projektet också i Finlands naturcentrum Haltia vid ett evenemang som ordnades för Forststyrelsens samarbetsföretagare, och i Sjundea ordnades ett särskilt möte för företag som är verksamma inom Kopparnäs-Störsviksområdet.

Kopparnäs-Störsviksområdet betydande fågelbeståndsvärden och övriga naturvärden beaktades i planeringen genom ett samarbete med experter som känner till områdets naturvärden samt Nylands distrikt vid Finlands naturskyddsförbund, Ingå-Sjundea Miljöförening samt naturintresserade som känner området.

För planeringen har man sökt aspekter gällande tillämpad naturmotion och tillgänglighet genom ett samarbete med Vammaisurheilu- ja liikunta VAU ry. Med tillämpad naturmotion avses att olika begränsningar för naturmotion beaktas i större utsträckning än enbart genom begreppet tillgänglighet. Dessa begränsningar kan i hög grad anknyta till olika skador och sjukdomar av vilka en del kan kräva att de aktuella personerna behöver hjälpmedel för att röra sig, men en stor del av menen syns inte. Också olika åldersklasser skapar ett behov av tillämpad motion, vilket i väsentlig grad kan påverka exempelvis familjers och samfunds gemensamma hobbyer.

Föreningen Nylands friluftsområden deltar i verksamheten som ordnas av nätverket för riksomfattande tillämpad naturmotion och som samordnas av Soveltava Liikunta SoveLi ry och Forststyrelsen. I nätverkets verksamhet försöker man föra samman yrkesutbildade personer och experter inom hälsofrämjande samt företag, offentliga aktörer och organisationer som ordnar naturmotionstjänster. I fortsättningen kommer tillämpad naturmotion och tillgänglighet att vara ett genomgripande tema i utvecklingsarbetet som bedrivs av Föreningen Nylands friluftsområde, och man fokuserar på att beakta dessa även i utvecklingen av tjänsterna inom Kopparnäs-Störsviksområdet.

Utifrån behållningen från intressentgruppsmötena, enkätsvaren och diskussionerna samt styrgruppsarbetet bearbetades bakgrundsinformationen, den insamlade informationen och utvecklingsidéerna vidare. Som stöd för planeringen gjordes också SWOT-analyser där man bedömde

utgångspunkterna för att utveckla området genom de starka sidorna, utmaningarna och hoten. En analys gjordes med tanke på rekreationsanvändningen (tabell 1), en annan med tanke på de kommersiella tjänsterna som stöder rekreationsanvändningen (tabell 2).

TABELL 1. Utgångspunkter för utveckling av Kopparnäs med tanke på rekreationsanvändningen, SWOT-analys

<p>STARKA SIDOR</p> <ul style="list-style-type: none"> • områdets speciella karaktär: havsstrand, landskap och klippor • områdets omfattning och enhetlighet • områdets egen skärgård • naturvärden • intressant historia • tillgänglighet med tanke på trafikförbindelserna • placering i närheten av befolkningskoncentrationer • användningsmöjligheter året om • grundläggande infrastruktur i en del av området • möjligheter för mångsidiga aktiviteter 	<p>UTMANINGAR</p> <ul style="list-style-type: none"> • styrning av användningen när antalet besökare ökar • samordning av olika verksamheter (till exempel långa avstånd, kollisioner mellan olika användningsformer) • tillgängligt i huvudsak endast med personbil • två/tre infarter till området • infartsledernas och områdesvägarnas kapacitet • områdets interna trafikförbindelser • byggnadsbeståndets skick och användningsändamål för dessa • privat markägarande och servitut • består av två ägares områden • Dålig kännedom om området • bedömning av dimensioneringen av tjänstekapaciteten • att hitta en gemensam röd tråd för utvecklingen
<p>MÖJLIGHETER</p> <ul style="list-style-type: none"> • området kan smidigt utvecklas så att det tillgodoser de föränderliga behoven i utomhusmotion • de aktiviteter som bedrivs inom området är antingen konstant populära eller också tilltar populariteten • den högklassiga serviceutrustningen utvecklas och servicenivån förbättras • tjänsterna stöder användning av området året om • genom tjänsterna blir området mer attraktivt • området utvecklas och kännedomen om det förbättras, vilket leder till att antalet besökare ökar betydligt • möjligheter att utveckla mångsidiga kommersiella verksamheter: utveckling av ett företagarnätverk inom området • koppling till en del av en större regional helhet • Porkalaområdets utveckling • utvecklingen av Helsingforsregionens gröna bälte • lyftet i naturturismen 	<p>HOT</p> <ul style="list-style-type: none"> • områdets attraktivitet ökar inte på önskat sätt • företagarnätverket utvecklas inte så att det blir starkt • den ena ägaren av områdeshelheten har andra intressen gällande utvecklingen • negativa attityder till utvecklingen • fel dimensionering av tjänstekapaciteten och dålig samordning av aktiviteterna ger upphov till bieffekter • naturvärdena försämras på grund av bristfällig styrning av användningen

TABELL 2. Utgångspunkter för utveckling av Kopparnäs med tanke på kommersiella tjänster som stöder rekreationsanvändningen, SWOT-analys

<p>STARKA SIDOR</p> <ul style="list-style-type: none"> • placering • tillgänglighet • landskap och natur • områdets omfattning och enhetlighet • området används året om • kundpotential, kundkretsens omfattning • möjligheter för mångsidiga aktiviteter • högklassigt friluftsområde som utvecklas • områdesägarens starka vilja och engagemang då det gäller att utveckla och upprätthålla området • området kan smidigt utvecklas så att det tillgodoser de föränderliga behoven i utomhusmotion • de aktiviteter som bedrivs inom området är antingen konstant populära eller också tilltar populariteten 	<p>UTMANINGAR</p> <ul style="list-style-type: none"> • att finna ett läge som stöder olika aktiviteter • grundläggande infrastruktur endast i en del av området • en del av verksamheterna bedrivs inte året om • områdets interna trafikförbindelser • tills vidare tillgängligt endast med personbil • två/tre infarter till området • att finna bra partner • Dålig kännedom om området • det finns inte någon fastighetsinfrastruktur som direkt lämpar sig för affärsverksamhet • består av två ägares områden
<p>MÖJLIGHETER</p> <ul style="list-style-type: none"> • bättre servicenivå i området • tjänsterna stöder användning av området året om • genom tjänsterna blir området mer attraktivt • området utvecklas och kännedomen om det förbättras, vilket leder till att antalet besökare ökar betydligt • möjlighet att utveckla mångsidiga produkter för naturturism (paddling, terrängcykling, fågelskådning, stjärnskådning, historieguidningar ...) • utveckling av ett företagarnätverk inom området • sammanförande som en del av en större regional helhet (Porkala och skärgården) • utveckling av Helsingforsregionens gröna bälte • lyft i den internationella naturturismen • utveckling till Västra Nylands finaste friluftsområde 	<p>HOT</p> <ul style="list-style-type: none"> • verksamhet året om lönar sig inte • områdets attraktivitet ökar inte på önskat sätt • företagarnätverket utvecklas inte så att det blir starkt • den ena ägaren av området har andra intressen gällande utvecklingen

Planeringens framskridande

Utkastet till utvecklingsplan gjordes våren 2018. Utifrån detta fördes dessutom diskussioner med de centrala intressentgrupperna mellan sommaren 2018 och våren 2019. Dessa innefattade Ingå och Sjundeå kommuner, Forststyrelsen, Suomen Latu, Nylands distrikt vid Finlands naturskyddsförbund, närområdesgrannarna samt företagare inom naturturism. Dessutom presenterades planen för allmänheten vid ett invånarmöte som ordnades av Degerby byaförening i slutet av september 2018. Dialoger ansågs vara ett bra sätt för att föra fram helheten som ligger till grund för planerna samt också diskutera orosmoment vilka eventuellt dyker upp och vilka man försökt ta itu med när planen preciseras.

Utkastet till utvecklingsplan var framlagt och kunde kommenteras sommaren 2019. Respons lämnades av 90 parter, och av dessa var 80 privatpersoner. Responsen behandlades, och utifrån denna gjordes några ändringar och preciseringar i utvecklingsplanen. Sammanfattningen av responsen i bilagan till planen innehåller Uuvis kommentarer samt eventuella ändringar eller preciseringar i planen (bilaga 2). I sammanfattningen har organisationernas respons komprimerats och privatpersonernas respons indelats i temaområden där svar getts i form av exempel.

När utvecklingsplanen blir färdig vidtas åtgärderna i denna steg för steg, och för vissa av dem finns det planer på att ansöka om ett separat investeringsprojekt. Många åtgärder kräver också en mer detaljerad planering (se punkt 6 Utvecklingsåtgärder).

Utvecklingsåtgärder som vidtagits under projektets gång

Redan under utvecklingsplaneringen stod det klart att de byggnader som 1973 förts upp för tillfällig användning av Imatran Voimas gamla kurscentral, så kallade Kopparnäs Gästgiveri, i den nordvästra delen av området var i så dåligt skick att man var tvungen att fatta ett beslut om antingen en omfattande ombyggnad eller rivning av dessa. Lokalerna hyrdes ut till ett företag som tillhandahöll inkvartering och restaurangtjänster i dessa. Byggnaderna var i dåligt skick, och på grund av underhållskostnaderna och de fortlöpande reparationsbehoven var det inte längre ekonomiskt intressant och möjligt att fortsätta hyresförhållandet. Utöver byggnadernas skick var en annan utmaning i fråga Gästgiveriets område också att det låg ganska långt från den centrala delen av Kopparnäs, vilket starkt påverkar förutsättningarna för en lönsam affärsverksamhet som grundar sig på besökarantalet. Man begrundade också andra användningsändamål för byggnaderna, men en ombyggnad skulle i vilket fall som helst ha krävt stora investeringar. Av denna anledning beslöt man sig för en lösning där hyresavtalet avslutades vid utgången av 2017, och byggnaderna revs i slutet av sommaren 2018.

Parallellt med utvecklingsprojektet för Kopparnäs-Störsvik arbetade Föreningen Nylands friluftsområden med att planera modeller för terrängstrukturen där man skapade nya modeller för rastplatskonstruktionerna inom rekreationsområdet samt för skyltar och vägvisare. Detta gjordes i samarbete med Aalto-universitetet. En studerande i magisterprogrammet Creative Sustainability planerade modellerna som en del av sin avhandling. Planeringen gjordes utifrån tjänsteutformning, med andra ord försökte man med hjälp av denna lösa problem som anknyter till de nuvarande konstruktionernas funktionalitet. Under arbetets gång gjordes observationer och intervjuer gällande användningen av de nuvarande konstruktionerna. De nya modellerna tas i användning stegvis vid alla objekt som förvaltas av Föreningen Nylands friluftsområden, men observationerna och intervjuerna för att utveckla dessa gjordes i Kopparnäs, och därför kan resultatet direkt tillämpas i utvecklingen av terrängkonstruktionerna inom just detta område.

3 Granskning av planeringsområdet

3.1 Planeringsområdets läge, avgränsning och karaktär

Områdeshelheten Kopparnäs-Störsvik består av många angränsande områden. Kopparnäs rekreativområde som ägs av Föreningen Nylands friluftsområden ligger i Ingå kommun och Störsviks rekreativområde i Sjundeå kommun. Områdena har på fastlandet en markareal på 531 hektar, på öarna 67 hektar och vattenområden på 270 hektar.

Forststyrelsen förvaltar områden som gränsar mot Uuvis områden: ett naturskydds- och rekreativområde på 190 hektar i Störsvik, på västra sidan av Kopparnäs fågelskyddsområdet Långvassfjärden på 113 hektar, av vilket en del är ett privat naturskyddsområde och en del förvaltas av Forststyrelsen. Totalt omfattar rekreativ- och naturskyddsområdet således mark på mer än 900 hektar och en strandlinje på mer än 15 kilometer.

Till planeringsområdet hör fastlandsområdena i Kopparnäs och Störsvik samt den närliggande skärgården som hör till rekreativområdet.

Den stora arealen och enhetligheten av Kopparnäs-Störsvik rekreativområde gör att området är regionalt viktigt. Det är en unik områdeshelhet med havsstränder och skärgård där betydande natur- och landskapsvärden samt kulturhistoriska värden förenas och som utmärkt kan nås från västra Nyland och även huvudstadsregionen (bild 1). Området ligger på cirka 50 kilometers avstånd västerut från Helsingfors centrum.

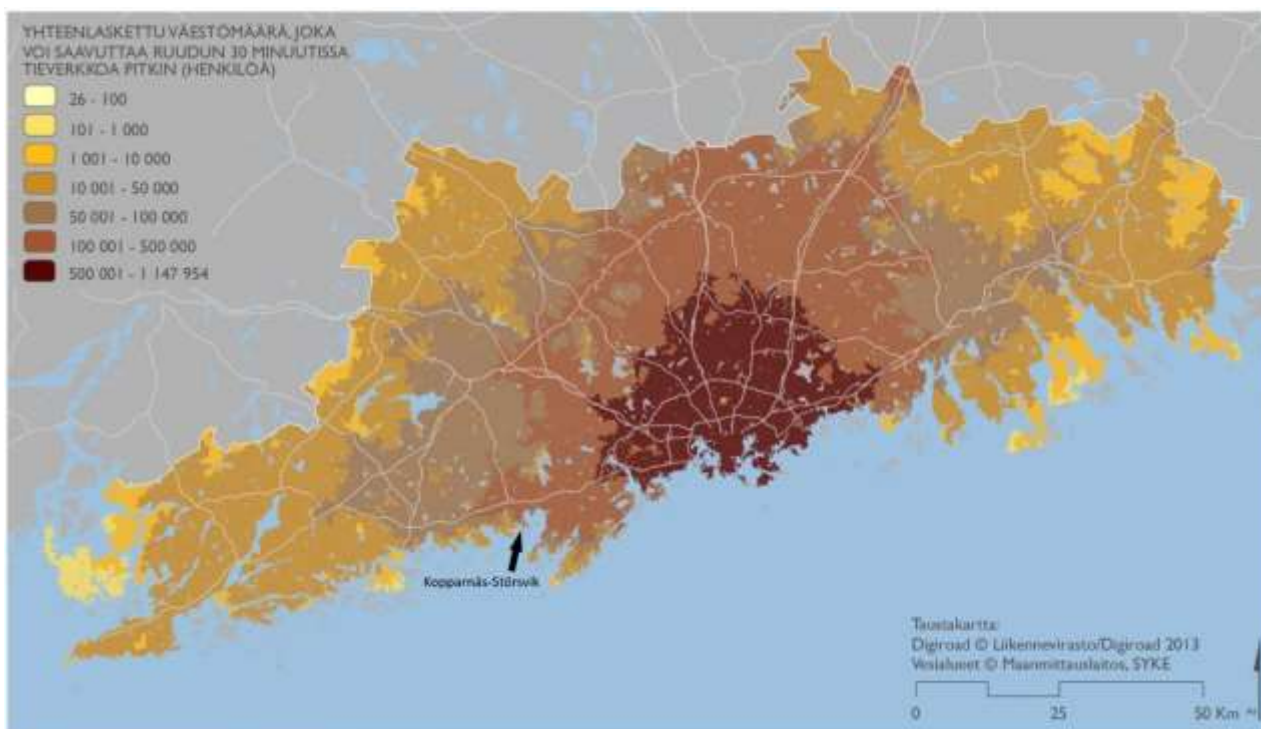

Bild 1. Nylandsförbundets kartor över tillgängligheten av de olika delarna av Nyland.

Inom Kopparnäsområdet finns många olika slags livsmiljöer och landskap: skogar, mossar, klippor, stränder, öar samt åkrar och andra miljöer med kulturella inslag. De särpräglade områdena omfattar både vid stranden och i de inre delarna stora och öppna klippområden med en fin utsikt över havet och skärgården. De öppna och karga skogarna på klippområdena är en motvikt till de övriga frodiga

skogarna och det rikliga lövträdsbeståndet i Kopparnäs. Mellan klippryggarna finns skogbevuxna områden och områden som förvandlats till mossar. I mitten av området finns Långmossen, en stor mosse där de centrala delarna är kärr. Norr om denna finns en kedja av mindre mossar.

Störsvik är en naturoas vars strandområden växlar mellan flacka klippor och branta stup, klibbalslundar och sandstränder. I de inre delarna av Störsvik finns gamla skogar, det skyddade Kvarnträsket, inklusive omgivningar, samt områdets frodigaste strandskogar och -ängar som i Södra Finland bildar en sällsynt, värdefull helhet av naturskydds- och rekreationsområden.

Kopparnäs-Störsviksområdet har en färgstark och fascinerande historia. I Kopparnäsområdet har det åtminstone sedan 1700-talet funnits en gårdsbruksenhet, senare Kopparnäs herrgård, som var känd för sin stora handelsäppelträdgård. Torparhusen fanns vid stränderna varifrån det var lätt att ge sig ut på fisketurer. Efter krigen, under Sovjetunionens arrendetid, drabbades nästan hela Kopparnäs fastlandsområde av en brand. Störsviksområdet besparades däremot, och därför är dess skogar betydligt äldre. Av de ursprungliga gamla byggnaderna och torpen som hörde till Kopparnäs gård återstår endast socklarna och kulturmiljöns växtarter som bevarats kring dessa. Fortiden i sin tur gör sig påmind genom gravrösen från bronsåldern på klippområdena.

Imatran Voima köpte Kopparnäs i slutet av 1960-talet då man planerade att uppföra ett kärnkraftverk på området. Projektet strandade, men området användes för bland annat energibolagets utbildnings- och forskningsändamål samt som rekreationsområde för de anställda. På de södra klipporna har man testat vindkraftverk, och av dessa syns grunderna fortfarande. På området har man också odlat energisälg som sprider sig snabbt och därför har vunnit mark i en del av Kopparnäs.

Kopparnäs- och Störsviksområdena övertogs av Uuvi och Forststyrelsen 2003 och 2009. Sedan dess har de som rekreations- och naturskyddsområden bevarat den värdefulla havsstrands- och skärgårdsnaturen och gett människor en möjlighet att njuta av denna. Betydelsen av detta har blivit allt större då obyggd strandlinje blir en allt större sällsynthet i Nyland.

3.2 Handlingar som styr utvecklingsplaneringen

Detta avsnitt innehåller en allmän översikt över de mest centrala handlingarna som bildar ramarna för utvecklingsplaneringen. De omständigheter som är mest väsentliga med tanke på utvecklingsplaneringen är planläggningen för planeringsområdet, handlingarna om Kvarnträskets skyddsområde, de tidigare planerna och utredningarna för området samt olika strategier som styr områdesanvändningen och utvecklingen av den regionala turismen.

Planläggningen för planeringsområdet

Landskapsplanen för Nyland, 2006 (en fjärde etapplandskapsplan under beredning, och i denna kompletteras och granskas landskapsplaner bland annat i fråga om grönstrukturen och kulturmiljöerna)

Delgeneralplan för Kopparnäs, 2005

Kontroll av delgeneralplaner för området söder om Störsvik och stamvägen, 2005

Andra handlingar om planeringsområdet

Inkoon Kopparnäs, luontoselvitys, Susanna Pimenoff, Luontotieto Keiron 2004 (osana kaavasuunnittelua) (Kopparnäs i Ingå, naturutredning)
Kopparnäsins käyttö- ja hoitosuunnitelma (osana kaavasuunnittelua, luonnos), Suunnittelukeskus Oy, 2004 (användnings- och skötselplan för Kopparnäs)
Kopparnäsins virkistysalueen luonnonhoito- ja käyttösuunnitelma, Terhi Ajosenpää, Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio, 2007 (användnings- och skötselplan för Kopparnäs rekreatiionsområde)

Arvioita Kopparnäsins virkistysalueen itärannan ulkoilureitin rakenteellisista ja maisemakuvallisista ongel- mista ja niiden korjausvaihtoehdoista, Maisema- ja puutarha-arkkitehtuuritoimisto Virve Veisterä, 2008 (Bedömningar av de strukturella och landskapsmässiga problemen med friluftsleden vid den östra stranden av Kopparnäs och alternativen för att avhjälpa dessa)
Peltoja kiertävän luontopolun suunnitelma, Susanna Pimenoff, Luontotieto Keiron sekä Krister Welander, 2014 (Plan för en naturstig som dras runt åkrarna)

Kuntokartoitus (Kestikievarin rakennukset), *Suora, Suomen rakennusasiiantuntijat, 2015* (Konditionskartläggning, Gästgiveriets byggnader)
Kopparnäsins virkistysalueen virkistyspalveluiden kehittämissuunnitelma (koskien kuutta yksittäistä kohdetta alueella), *SITO Oy, 2016* (Plan för utveckling av rekreationstjänsterna inom Kopparnäs rekreatiionsområde)

Störsvikin virkistysalueen hoito- ja käyttösuunnitelma, *Ruut Rabinowitsch-Jokinen, Antti Below, Kimmo Kolehmainen ja Ari Lahtinen, Metsähallitus, 2012* (Skötsel- och användningsplan för Störsvik rekreatiionsområde)

Kvarnträskin luonnonsuojelualuetta (YSA013441) koskevat rauhoitusmääräykset, 1995 (Fridlysningsbestämmelser för Kvarnträskets skyddsområde)

Strategier som styr utvecklingen

Föreningen Nylands friluftsområden, strategi 2025

Västra Nylands turismstrategi

Ingå kommunstrategi 2018–2022

Sjundeå kommunstrategi 2018–2022

3.3 Övriga faktorer som bör beaktas i utvecklingsplaneringen

Det av Forststyrelsen förvaltade området i Störsvik håller ska inrättas som ett naturskyddsområde. I och med processen med att inrätta ett naturskyddsområde kommer antagligen skötsel- och användningsplanen för Forststyrelsens område att uppdateras, och detta kräver en synkronisering med användnings- och skötselplanerna för Uuvis områden.

I den södra delen av Kopparnäs, inom planeringsområdet, finns två privata fastigheter. På dessa fastigheter finns vägservitut och andra servitut som berör Uuvis område och som ska beaktas i planeringen. I Klobbacka finns det dessutom en privat småbåtsplats. Öfastighetsägarna inom området har rätt till denna, och dessa har också ett vägservitut till Klobbacka.

Planeringsområdet i norra delen av Kopparnäs gränsar mot områden där huvudsakligen skogsbruk bedrivs. I Störsvik gränsar planeringsområdet mot Pickala Golf fritidscentrums områden, en golfbana samt privat fritidsbosättning. Inom planeringsområdet i Störsvik finns också privatägda fastigheter som i planläggningen anvisats för fritidsbostadsbygge. Inom Uuvis område i Störsvik har man med stöd av ett servitut byggt en privat småbåtshamn och ett parkeringsområde i anslutning till denna.

4 Status för rekreationsanvändningen av naturen och naturturismen inom planeringsområdet

4.1 Analys av attraktionsfaktorer

Attraktiviteten av Kopparnäs områdeshelhet grundar sig på dess unika karaktär som det största sammanhängande friluftsområdet med havsstrand i Nyland. Området är en kombination av storslagna klippstränder, värdefull skärgårdsnatur, vackra landskap och en färgstark historia.

En av Kopparnäs centrala starka sidor är dess mångsidighet. Området lämpar sig bra för många slags utomhusaktiviteter samt olika hobbyer som hänför sig till natur och naturmotion året om. De varierande landskaps- och naturtyperna skapar för väldigt många besökargrupper mångsidiga möjligheter för olika aktiviteter och sätt att njuta av friluftsliv. Stranden och bränningarna, att observera flyttfåglar, göra äventyrsturer till öarna, susa fram över klipporna i traillöppning, ta över området på cykel eller njuta av egen lugn och ro i skogens skygd – dessa är endast några exempel på hur Kopparnäs kan utnyttjas för att njuta ute i det fria och drar till sig besökare från både när och fjärran.

De mångsidiga stränderna utgör Kopparnäsområdets största enskilda attraktionsfaktor. Området har många ståtliga klippstränder av vilka en del höjer sig högt över havet. Från dessa kan man se långt ut över skärgården. Vissa klippor möter havet i form av lägre, mjukt formade uddar. Utöver klippstränder har området också sandstränder som är naturligt lämpade som badplatser samt värdefulla strandskogar. De vidsträckta, öppna klippområdena sträcker sig långt in i de inre delarna av området, och från de högsta punkterna ser man över skogarna ända ut till havet.

Utöver de unika landskapsvärdena har området också på många ställen betydande naturvärden, och naturtypernas mångfald bildar en fascinerande mosaik. Utöver det omfattande fastlandsområdet bidrar även skärgården med de många öarna med en egen viktig del till områdeshelheten, varför den också är särskilt betydande även för dem som rör sig till havs.

I terrängen finns många spår av de olika lagren i områdets intressanta och händelserika historia. Fortida gravar samt socklarna och gårdstunen som hörde till Kopparnäs herrgårdsbyggnader urskiljs i omgivningen som klart intressanta sevärdheter för besökarna. Spåren från de nyare faserna av historien omfattar exempelvis grunderna för vindkraftverk som användes för de första testen i Finland och andra spår från tiden då området ägdes av ett energibolag.

Kopparnäsområdets centrala attraktionsfaktor är dess läge i Västra Nyland väster om Helsingforsregionen. Det utgör också en del av en större områdeshelhet för rekreationsanvändning som också inkluderar Porkala udd och dess skärgård, vilka är populära bland besökarna. På detta sätt blir Kopparnäs också den västligaste delen av Helsingforsregionens gröna bälte, och den pågående utvecklingen av det gröna bältet kommer också för sin del att bidra till att öka områdets attraktionskraft.

4.2 Efterfrågan och utbud på rekreationsanvändning och naturturism

Vid tidpunkten då utvecklingsplanen skrivs kan efterfrågan på rekreationsanvändning och naturturism karaktäriseras som betydande. På området har man inte gjort någon systematisk räkning av besökarna, men information om områdets besökarantal har samlats in genom observationer och en uppskattning av detta i förhållande till behovet av underhåll för området. Indikationer ger dessutom den beräkning av trafikvolymerna som 2015 gjordes på Kopparnäsvägen samt jämförelseuppgifterna om besökarantalet på andra liknande friluftsområden i Helsingforsregionen.

Uppskattningen av besökarantalet påverkas av områdets aktuella indelning där besökarna styrs från två huvudsakliga infartsleder till flera mindre leder och ett parkeringsområde. På området finns ingen central infart varifrån största delen av besökarna kunde styras och som kunde fungera som startpunkten för största delen av lederna. I stället sprids besökarna i hela området. En utmaning i uppskattningen av besökarantalet är de många populära öarna som hör till området och dit besökarna anländer med båt och delvis också med kanoter, även om största delen av besökarna anländer landvägen.

I dag uppskattas antalet besökare på hela området till 30 000–40 000 per år. År 2016 gjordes en undersökning om hur kända rekreationsområdena i Nyland är. Utifrån resultaten antas majoriteten av Kopparnäsområdets besökare anlända från västra huvudstadsregionen och Västra Nyland. Kopparnäs har också stor betydelse som ett närliggande rekreationsområde för invånarna i de omgivande områdena.

Mycket olika användargrupper har hittat Kopparnäs mångsidiga rekreationsområde som ger möjligheter till många olika rekreationsformer i naturen. Majoriteten av dagens besökare kommer dock till området för att beundra havslandskapen vid kusten och ta en kort promenad som inkluderar en måltidspaus vid en eldplats. Detta huvudsakliga användningssätt påverkas starkt av den nuvarande situationen gällande serviceutrustning och leder inom området, vilket i sin tur inte ger några bra möjligheter att erbjuda andra användningsändamål för en större publik. Visserligen rör sig också enskilda besökare i dag i de olika delarna av området, och totalt sett är spektret av aktiviteterna inom området brett. På grund av situationen koncentreras dock den ökande intensiva användningen till ett mycket begränsat område, vilket också med det aktuella besökarantalet framgår som hårt slitage och högbelastning på vissa platser. Å andra sidan har den användning av resten av området som inte styrs eller kanaliseras redan orsakat problem och bland annat hot mot naturvärdena på vissa känsliga platser.

Kopparnäs är minst på regional nivå ett viktigt område tack vare den fina naturen, landskapen samt den för Södra Finland mycket sällsynt långa, obbyggda och fritt tillgängliga strandlinjen, men ändå bedöms det att området är föga känt över landskapsgränserna. Användningen av området för naturturism är också mycket måttlig. För tillfället används området som verksamhetsmiljö för naturturism av några små företag vars produkter närmast inkluderar utnyttjande av vattenområdet och skärgården. Det finns starka bevis på betydelsen av lokalekonomiska konsekvenser av hållbar naturturism för närområdena, och därför har man redan från början valt utveckling av området som verksamhetsmiljö för naturturism som ett temperspektiv i utvecklingsprojektet. De naturturismföretag som använder området under utvecklingsprojektets gång samt också några nya företag har visat intresse för utvecklingen. I planeringen har man försökt beakta företagarnas synpunkter.

Med tanke på naturturismen har man valt att utveckla området enligt principerna för hållbar naturturism. Hållbarhet innebär att man i turismanvändningen av området slår vakt om ekologisk, social, ekonomisk och kulturell hållbarhet. Dessa principer utgör ramen för all naturturism inom området i såväl utvecklingsfasen som den framtida användningen. Enligt riktlinjerna kommer naturturismen i Kopparnäsområdet också i fortsättningen att vara småskalig och grunda sig på

områdets mest centrala attraktionsfaktorer.

Inom området ordnas också olika utflykter i viss utsträckning samt evenemang med anknytning till naturmotion. Därutöver ordnas orientering inom området.

Som grund för utvecklingsplaneringen har man gjort en uppskattning av Kopparnäs besökarantal. Uppskattningen grundar sig på en uppskattning som gjorts utifrån tillgängliga uppgifter om det nuvarande besökarantalet, uppfattningen om rekreationsanvändning av naturen som ett samhälleligt fenomen samt information om utvecklingen av besökarantalet för jämförbara frilufts- och naturområden. Dessutom kommer kopplingen av området till den helhet som utgörs av Porkala udd och skärgård samt utformningen av detta som den västliga slutpunkten av Helsingforsregionens gröna bälte att påverka kännedomen om området och dess besökarantal. Utifrån det ovan nämnda har man uppskattat att cirka 75 000 besök kommer att göras till området under de följande 5–10 åren.

Dessutom bör man beakta hur Pickala Golf fritidscentrum som gränsar mot Störsvik kommer att utvecklas och bli mångsidigare. Utvecklingen av Pickala Golf och de norra delar av Störsvik som inte hör till rekreationsområdet påverkas också av planläggningslösningarna och lösningarna som anknyter till områdets trafikarrangemang. I synnerhet då det gäller den östra delen av Kopparnäs kommer efterfrågan att öka betydligt på något längre sikt, om det så kallade maximalalternativet för utvecklingen av dessa områden förverkligas.

Den prognostiserade tillväxten i besökarantalet under den närmaste framtiden sätter upp krav och randvillkor för utvecklingen. Dessa är en förutsättning för att man så bra som möjligt ska kunna beakta faktorerna som ligger till grund för att området överhuvudtaget existerar.

Rekreationsanvändning av naturen är ett samhälleligt fenomen som lever i tiden och rummet, och av denna anledning förändras också användningen av rekreationsområdena och den ökande intensiva användningen av området. Rekreationsanvändningen av naturen blir allt mångsidigare och diversifieras, likaså användargruppernas spektrum och behov. I utvecklingen av rekreationsområdena måste man kunna förutse och beakta dessa förändringar med tanke på deras samhälleliga betydelse och det anknytande ansvaret. Tillväxten i besökarantalet utgör dock inte ett hot, utan en möjlighet, förutsatt att man i områdena är förberedd på och skapar goda grunder för denna. Tillväxten i besökarantalet innebär allt mer omfattande konsekvenser för människans välbefinnande, vilket också är en möjlighet med tanke på naturområdenas samhälleliga betydelse.

De befintliga arrangemangen inom Kopparnäs rekreationsområde står inte i proportion till den framtida ökande, intensiva användningen av området. Tills vidare har det inte heller varit möjligt att utnyttja områdets enorma potential på bästa sätt. I nuläget anknyter de största bristerna till områdets trafikarrangemang, styrning av besökarströmmarna och användningen, nätverket av leder, beaktande av olika användargrupper samt guidningskommunikationen. Också områdets serviceutrustning börjar på många ställen nå slutet av sin livscykel. Principen för utvecklingen är att skapa förutsättningar för en mångsidigare och mer hållbar användning än i dag för området samt svara på den föränderliga efterfrågan.

5 Fastställande av visionen och utvecklingsbehoven

Visionen för utvecklingen av Kopparnäs har i denna plan förklarats med hjälp av sex koncept i vilka idén om konkreta verksamhetsmodeller sammanfattas. Dessa är de huvudsakliga användargruppernas synpunkter på områdesanvändningen och -utvecklingen. Bakgrundsarbetet och deltagarna i utvecklingsplaneringen har bidragit med material för sammanställning av koncepten. De frågor och idéer som dykt upp i dessa faser har analyserats vidare, sammanslagits och vidare

sammanfattats samt formulerats som koncept.

Genom koncepten kan man också skapa sig en bild av vilka frågor som förs fram i utvecklingen. Utvecklingsbehoven härleds på ett naturligt sätt ur dessa koncept och de anknytande temana. På detta sätt skapar de grunder för valet av utvecklingsåtgärder. Då får utvecklingsåtgärderna en klar inriktning och ett klart ändamål, de kopplas ihop runt samma röda tråd och tjänar ett visst, definierat syfte. I ett senare skede av planeringen fastställs mer exakta utvecklingsbehov (se avsnitt 5), men i detta sammanhang försöker man föra fram hur dessa springer upp ur olika användargrupperns behov.

Det bör observeras att den ordningsföljd i vilken koncepten presenteras inte har någon koppling till deras betydelse i områdesutvecklingen. Ordningsföljden har valts så, att man i anknytning till koncepten som presenteras först för fram de allmänna riktlinjer för områdesutvecklingen som läsaren lätt kan skapa sig en bild av innan hen tar del av de följande koncepten. Det bör också noteras att koncepten inte är sinsemellan uteslutande och inte står i konflikt med varandra, utan med hjälp av dem beskrivs ofta även samma funktioner och frågor ur olika perspektiv. De aspekter gällande områdesanvändningen och -utvecklingen som tas upp i koncepten är inte de enda, utan andra aspekter, också gällande andra användargrupper, kan föras fram.

5.1 Koncepten och utvecklingsbehoven som framgår av dessa

Koncept 1: Kopparnäs för naturintresserade

Den aspekt som tas upp i konceptet är att utveckla Kopparnäs som redan är känt som exempelvis ett utmärkt fågelskådningsområde så, att området blir ännu bättre för naturintresserade. Området tjänar detta syfte på ett strålande sätt tack vare sina särdrag, och naturvärdena har också fram till i dag varit en av de mest centrala attraktionsfaktorerna. Beaktandet av dessa är ett genomgående tema i hela utvecklingsplaneringen, men syftet med konceptet är att föra fram dem allt bättre och göra dem synliga för alla besökare. De målgrupper vars besökserfarenheter anknyter till konceptet är besökare som är allmänt intresserade av naturen och kulturhistoria, olika naturintresserade, naturfotografer samt skolelever och andra målgrupper som är väsentliga med tanke på miljöfostran.

TEMAN	UTVECKLINGSBEHOV
<i>Vaktsläende om natur- och landskapsvärden, kulturhistoriska värden och hållbarhet</i>	
Man slår vakt om områdets natur- och landskapsvärden samt hållbarheten.	<i>Vaktsläende om natur- och landskapsvärdena samt hållbarheten är ett genomgående tema i utvecklingsplaneringen, och detta beaktas i alla utvecklingsåtgärder.</i> <i>Utvecklingsåtgärderna grundar sig på adekvata bakgrundsuppgifter och utredningar av natur- och kulturarvsvärdena. Särskild uppmärksamhet ägnas åt områdets mest betydande värden som anknyter till naturtyperna och artbeståndet (till exempel häckningsområdena för trädlärkor och nattskärror).</i>

	<p><i>För området sammanställs en naturvårdsplan som en del av uppdateringen av skötsel- och användningsplanen.</i></p> <p><i>Genom placering av tjänsterna, dragning av leder med skyltar och vägvisare, styrning av besökarströmmen och trafikarrangemang försöker man dela in området i zoner så att den ökande intensiva rekreationsanvändningen inte styrs till de känsligaste områdena.</i></p> <p><i>Genom omsorgsfullt planerade och högklassiga konstruktioner, leder och tjänster kan användningen styras och problemen minimeras.</i></p> <p><i>I guidningskommunikationen får besökarna anvisningar om hur naturvärdena ska beaktas både allmänt i fråga om rekreationsanvändningen (till exempel brandsäkerhet, hunddisciplin) och känsliga objekt (exempelvis Kvarnträsket, vissa klippområden, Långmossen, fågelkobbarna i skärgården).</i></p>
Områdets kulturlandskap och kulturarv skyddas.	<i>Kulturmiljöerna och kulturarvsobjekten respekteras och förs fram på ett ändamålsenligt sätt i samarbete med lokala aktörer.</i>

Koncept 2: Det lätta utflyktsmålet Kopparnäs

Konceptet innehåller element som för många olika besökare skapar förutsättningar för en lyckad och smidig vistelse inom området. Det innebär att det ska vara lätt att få förhandsinformation och nå området. Viktig information under besöket omfattar tydliga vägvisare, exakt information om området samt förfarandena, tjänsterna inom området och överenskommelse om dessa för just det egna sällskapet. I planeringen och förverkligandet av tjänsterna inom området har beaktande tagits till behoven bland mycket olika besökargrupper, också de som behöver tillgängliga tjänster eller tjänster för tillämplad motion för att kunna njuta i det fria. Å andra sidan har också besökare som önskar många fysiska utmaningar beaktats.

TEMAN	UTVECKLINGSBEHOV
<i>Lätthet, högklassighet och säkerhet</i>	
Den besökshelhet som eftersträvas för området kännetecknas av lätthet, högklassighet och säkerhet.	<p><i>I planeringen av besökarnas kundresa är lätthet ett genomgående tema</i></p> <p><i>Lätthetsdimensionerna omfattar att alla besökare lätt kan få viktig information, att det ska vara lätt för olika besökargrupper att använda tjänsterna samt att aktiviteter lätt kan utövas inom området.</i></p>

	<p><i>I planeringen och förverkligandet har man som mål att besöken ska upplevas som säkra.</i></p> <p><i>Underhållsnivån är hög inom området.</i></p> <p><i>Destinationen är säker för motionsintresserade i alla åldrar, oavsett kunskaps- och färdighetsnivå.</i></p> <p><i>Det är säkert för alla motionsintresserade att röra sig på lederna och använda tjänsterna.</i></p> <p><i>Information och anvisningar om säkerheten finns både vid objekten och i förhandsinformationen.</i></p>
<p>Tydlig och adekvat guidningskommunikation</p>	<p><i>Besökarna kan lätt få information om området och dess tjänster både före och under besöket.</i></p> <p><i>Informationen finns på många språk, och i denna beaktas behoven bland besökare från såväl grannkommunerna som andra delar av världen</i></p> <p><i>Det är lätt för besökaren att välja lämpliga tjänster och leder: lederna har klassificerats, och de tydliga beskrivningarna av dem innehåller bild- och videomaterial (med tanke på bland annat tillgänglighet och tillämpad naturmotion).</i></p> <p><i>Det finns också tydliga beskrivningar av de övriga tjänsterna och bland annat deras tillgänglighet.</i></p> <p><i>Vid infarterna till området finns tydliga vägvisare och parkeringsarrangemang.</i></p> <p><i>Inom området byggs Kopparnäs guidningscentrum som huvudinfart, och vid denna ges övergripande information om områdets tjänster och lämpligheten av dessa för just det egna sällskapet.</i></p> <p><i>Vägvisarna och skyltarna är tydliga och i gott skick, och därför är det lätt att hitta och hålla sig till rätt leder</i></p>

<i>Goda och mångsidiga tjänster</i>	
Serviceutrustningen för rekreativ användning är i gott skick och adekvat med tanke på behovet.	<i>Den nuvarande serviceutrustningen förnyas och utvidgas. Serviceutrustningen och dess placering har planerats med tanke på användaren.</i>
Inom området finns tjänster för utomhusmotionärer med olika behov.	<i>Områdets verksamheter planeras som en helhet som tillhandahåller högklassiga tjänster för besökare med olika behov.</i> <i>Tillgänglighet och behov av tillämplig motion tas väl i beaktande i utvecklingen av tjänsterna och lederna.</i>
Utöver bra bastjänster finns det också tjänster som genererar mervärde inom området.	<i>Möjligheter för utveckling av kommersiella tjänster som stöder rekreativ användning (bland annat kafé-restaurang, uthyrning av utrustning) skapas. Det finns också tjänster för dem som anländer med husbilar eller campingvagnar.</i>
<i>Upplevelseinslag</i>	
Området erbjuder en unik möjlighet att lätt kunna njuta av natur, landskap och utomhusaktiviteter vid havsstranden.	<i>Man skapar mångsidiga och högklassiga tjänster som i kombination med den unika miljön ger upplevelserika friluftserfarenheter.</i> <i>Upplevelseplatserna kan nås av olika motionsintresserade och besökare med olika behov.</i>

Koncept 3: Kopparnäs som miljö för naturmotion

Syftet med konceptet är att i Kopparnäs skapa möjligheter för naturmotion. Konceptet har byggts upp kring naturmotionsaktiviteter som utövas inom och lämpar sig för området. Dessa omfattar huvudsakligen promenader/vandring, traillopning och terrängcykling. För dessa aktiviteter behövs olika typer av leder och nätverk av dessa. Med tanke på naturmotion är Kopparnäs ett lättillgängligt område som i fråga om förutsättningarna och tjänsterna är en högklassig miljö för motionärer på alla nivåer. Det är en destination för hel- eller halvdagsutflykter där havs- och kustlandskapen skapar ett unikt upplevelseinslag i miljön för fritidsaktiviteter. I fritidsaktiviteterna betonas intressant varierande terräng, till exempel kust, klippor, gammal skog och kulturlandskap. Lederna och tjänsterna inom området har planerats med tanke på användarna och förverkligats på ett skickligt sätt.

TEMAN	UTVECKLINGSBEHOV
Mångsidighet	
Området ger möjligheter för många olika typer av naturmotion.	<i>Inom området dras leder som lämpar sig för olika naturmotionsgrenar.</i> <i>Lederna planeras och dras så att de lämpar sig för många användningsändamål.</i> <i>Behoven för de olika grenarna samt användarsäkerheten beaktas genom att ställvis skilja åt användningsformerna.</i>
Området erbjuder möjligheter för fritidsaktiviteter på olika nivåer	<i>Lederna klassificeras enligt kravnivån.</i> <i>Lederna varierar i fråga om både längd och kravnivå.</i> <i>Också de mest krävande lederna dras så att de kan användas av motionärer på så många olika nivåer som möjligt. Med hjälp av småskaliga variationer skapas svårighetsgrader för lederna.</i>
Användarvänlighet	
Områdets leder har planerats för sitt syfte och dragits på ett skickligt sätt.	<i>Lederna planeras och dras för sitt syfte.</i> <i>Lederna dras enligt syftet för dessa och med iakttagande av olika krav.</i> <i>Lederna har logiska startpunkter och bildar ett intressant och ändamålsenligt nätverk.</i>
Guidningskommunikationen är tydlig och användarvänlig.	<i>Besökarna kan lätt få information om området och dess tjänster både före och under besöket.</i> <i>Skyltarna är tydliga och i gott skick.</i> <i>Det är lätt att välja lämpliga leder och tjänster samt att hålla sig till lederna.</i>
Bra tjänster	
Inom området tillhandahålls olika tjänster som stöder naturmotionsaktiviteterna.	<i>I planeringen av områdets tjänster och placeringen av dessa har man på ett övergripande sätt beaktat behoven för naturmotionsaktiviteterna.</i>
Upplevelseinslag	
Området utgör en unik miljö för utövande av många olika typer av naturmotion.	<i>Inom området skapas mångsidiga och högklassiga tjänster som i kombination med den unika miljön ger upplevelserika naturmotionserfarenheter.</i>
I fråga om terrängen och landskapen är lederna inom området varierande.	<i>I planeringen utnyttjas områdets olika typer av terräng och landskap. I synnerhet områdets mest intressanta och karaktäristiska drag förs fram (klippor, hav, kulturlandskap).</i>

Evenemang som anknyter till naturmotion kan ordnas inom området.	<i>I planeringen av vissa objekt och tjänster beaktas deras lämplighet också för naturmotions- och friluftsevenemang.</i>
Området ger också möjligheter för smidiga test.	<i>Olika nya temaleder och -tjänster (såsom barfotaspångar, naturparkour, hälsonaturstig, Tentsile-inkvartering osv.) kan testas.</i>

Koncept 4: Kopparnäs för sjöfolket i närområdena

I konceptet granskas Kopparnäsområdet med tanke på dem som rör sig i de närliggande havsområdena. Den huvudsakliga målgruppen är de som ger sig ut till havs från Kopparnäs fastlandsområde. Aktiviteterna kan omfatta till exempel småbåtstrafik, fiske, paddling eller paddelsurfing. Tack vare sina naturliga egenskaper tjänar området detta syfte väl och framstår som ett intressant objekt för målgruppen. Mångsidiga tjänster kompletterar helheten.

TEMAN	UTVECKLINGSBEHOV
Säkerhet	
Kundresan för den som rör sig i de närliggande havsområdena har planerats omsorgsfullt: leder, startplatser, landstigningsplatser.	<i>Kraven som olika aktiviteter ställer har beaktats då det gäller landstigningsplatser och de viktigaste startplatserna (Utflyktshamnen, Kolaviken).</i> <i>Information om bra och rekommenderade vattenleder, landstignings- och tältplatser samt intressanta objekt på öar och fastlandet finns på platsen och i förhandsinformationen.</i> <i>Start-, landstignings- och rastplatserna lämpar sig också för större grupper.</i>
För sjöfolket finns det många, enligt förhållandena flexibla ruttalternativ samt säkra skyddsplatser och returrutter till fastlandet. Avstånden är rimliga.	
Guidningskommunikationen är uppdaterad.	<i>I kommunikationen beaktas sjöfolket i de närliggande havsområdena.</i> <i>För dem som rör sig i de närliggande havsområdena finns det en bra karta över området.</i> <i>Bland annat lämpliga fiskeplatser tas upp i kommunikationen.</i> <i>Områdets terrängvägvisare och -kartor är uppdaterade och i bra skick.</i>

Bra tjänster	
Områdets tjänster stöder behoven bland dem som rör sig i de närliggande havsområdena.	<p><i>Start-, landstignings- och rastplatserna har planerats med beaktande av behoven bland dem som rör sig i de närliggande havsområdena.</i></p> <p><i>Vid start- och landstigningsplatserna beaktas paddlingsbehoven.</i></p> <p><i>Då det gäller strandfiske tillämpas fortsättningsvis den så kallade bestämmelsen om tre spön (Inom Uuvis egna vattenområden kan tre spön användas avgiftsfritt när man fiskar sik från stranden).</i></p> <p><i>Behovet av att erbjuda fiskbehandlingsplatser utreds.</i></p> <p><i>Fiskevårdsåtgärder vidtas aktivt inom området.</i></p>
Det finns också tillgång till kommersiella tjänster för vattensport i närområdena.	<i>För företag som bedriver naturturism skapas goda verksamhetsförutsättningar.</i>
Mångsidighet och upplevelseinslag	
Området är mångsidigt i fråga om både landskapen och naturen samt bjuder på många olika upplevelser.	<p><i>Områdets guidningskommunikation innehåller information om intressanta objekt.</i></p> <p><i>Det är lätt att hitta information om objekten inom området.</i></p>
Mångsidiga upplevelser finns för alla färdighetsnivåer och i alla väderförhållanden.	<i>Det är lätt att ta sig till de intressanta platserna.</i>

Koncept 5: Långfärdsbåtfararens skärgård

I konceptet Långfärdsbåtfararens skärgård är målgruppen båtfarare som kommer till området på annat sätt än via Kopparnäs fastlandsområde. I detta koncept förs området fram som ett intressant mål för båtfarare. Det finns bra tjänster för veckoslutsbåtfarare samt långfärdsbåtfarare som söker ett etappmål. Det finns också många landstigningsplatser för dem som uppskattar egen lugn och ro.

Tjänsterna är förlagda till vissa öar, men man kan också göra en avstickare till fastlandsområdet för att utnyttja tjänsterna eller byta manskap.

TEMAN	UTVECKLINGSBEHOV
<i>Bra, lätta och övergripande tjänster</i>	
De anvisade landstigningsplatserna är lätta att använda.	<i>Bryggorna, bojarna och förtöjningsöglorna är i skick, och det finns tillräckligt av dem. I planeringen och placeringen av dessa har användarvänligheten beaktats.</i>

Serviceutrustningen är i gott skick och adekvat med tanke på behovet	<i>Den nuvarande serviceutrustningen förnyas och utvidgas i måttlig utsträckning. Serviceutrustningen och dess placering har planerats med tanke på användaren.</i> <i>Största delen av tjänsterna koncentreras i den första fasen till Stora Halsö.</i>
På området finns landstigningsplatser för båtfarare på många olika nivåer och med olika behov.	<i>Det finns både bryggor och naturhamnar inom området.</i> <i>Vid en del av landstigningsplatserna har tillgänglighet beaktats.</i>
Utöver bra bastjänster finns det också tjänster som genererar mervärde inom området.	<i>På öarna finns skyltning för platser som kan vara intressanta för båtfarare och markerade leder.</i> <i>Bastun på Stora Halsö underhålls och förbättras.</i>
Båtfararna hittar området och får tillräckligt med förhandsinformation om detta.	<i>Information om området och dess tjänster finns i medier som är intressanta för båtfarare.</i> <i>I Uuvis kommunikation beaktas båtfararaspekten allt bättre.</i> <i>I informationen fästs uppmärksamhet vid faktorer som är viktiga för båtfarare (till exempel inseglingsanvisningar, flygbilder av landstigningsplatserna).</i>
På landstigningsplatserna finns tillräckligt med tydlig information om destinationen. Guidningskommunikationen är uppdaterad.	<i>Området har adekvat terrängskyltning.</i> <i>Det finns informationstavlor på de mest centrala landstigningsplatserna.</i>
Inseglingen till landstigningsplatserna är tydlig och säker.	<i>Inseglingen till landstigningsplatserna är tydligt markerad med exempelvis linjetavlor och inseglingskartor.</i>
På fastlandet kan manskapsbyte och bunkring göras.	<i>Kopparnäs utflyktshamn utvecklas så, att den i form av en bas på fastlandet betjänar båtfararna allt bättre</i>
Mångsidighet	
Området har ett mångsidigt utbud av olika destinationer för båtfarare: fridfulla öar som lämpar sig för utflykter på egen hand och å andra sidan landstigningsplatser där man kan njuta av övergripande tjänster och andra båtfareares sällskap.	<i>Genom dimensioneringen och placeringen av tjänsterna har man skapat olika typer av destinationer för båtfarare, och information om dessa ges också på olika sätt.</i>

<p>För båtfarare på många olika nivåer och båtfarare som har särskilda behov finns det ett mångsidigt utbud av attraktioner som lämpar sig för olika situationer och väderleksförhållanden.</p>	<p><i>I planeringen av landstigningsplatserna och de övriga tjänsterna har man beaktat användarnas olika behov samt inverkan av väderleksförhållandena.</i></p> <p><i>Med hjälp av bra förhandsinformation blir det lätt för besökarna att välja lämpliga destinationer.</i></p>
---	--

Koncept 6: Kopparnäs som verksamhetsmiljö för företagare inom naturturism

I konceptet granskas Kopparnäs med tanke på företagare inom naturturism. Kopparnäsområdet lämpar sig som verksamhetsmiljö för småskalig naturturism som grundar sig på områdets natur-, landskaps- och naturvärden. Också karaktären av naturturismen och hållbarhetsgrundad verksamhet betonas. Områdesägaren ska skapa förutsättningar för verksamheten. Ett annat mål i konceptet är att naturturismprodukterna och -tjänsterna parallellt med bastjänsterna för rekreationsanvändningen ska generera mervärde för besökarna.

TEMAN	UTVECKLINGSBEHOV
<i>Funktionalitet</i>	
<p>Inom området finns det tjänster och serviceutrustning som lämpar sig väl att användas av företagare inom naturturism.</p>	<p><i>Också gruppernas behov har beaktats i planeringen av rastplatserna, lederna och konstruktionerna.</i></p> <p><i>Serviceutrustningen står till företagarnas förfogande på det sätt som anges i ett användarrättsavtal som ingåtts med Uuvi.</i></p> <p><i>Områdets kommersiella tjänster stöder naturturismen.</i></p> <p><i>Tack vare utvecklingsåtgärderna för området kan mångsidiga kommersiella tjänster utvecklas.</i></p>
<p>I områdesutvecklingen beaktas behoven och synpunkterna bland företagare inom naturturism.</p>	<p><i>Området och dess tjänster utvecklas med beaktande av önskemålen inom näringsgrenen.</i></p>
<p>De förbindelser som behövs för företagsverksamheten säkerställs.</p>	<p><i>För företagare kan det också ordnas transport till platser nära strandområdena.</i></p>
<i>Attraktivitet</i>	
<p>Området är känt som en högklassig friluftsddestination.</p>	<p><i>Genom kommunikation om området bygger man upp en bild av en högklassig friluftsddestination.</i></p> <p><i>Underhållsnivån är hög inom området.</i></p>

<p>Området har mångsidiga och högklassiga tjänster som stöder användning året om</p>	<p><i>Lederna och serviceutrustningen är välplanerade och -implementerade.</i></p> <p><i>Lederna och konstruktionerna är i gott skick.</i></p>
<p>Området har kopplats till en större regional helhet.</p>	<p><i>Genom kommunikation om området bygger man upp en bild av att det hör till Porkala områdeshelhet och Helsingforsregionens gröna bälte.</i></p>
<p>Användningen av området bygger på en hållbar grund.</p>	<p><i>I planeringen och styrningen av områdesanvändningen iaktas principerna för hållbarhet.</i></p> <p><i>I områdesanvändningen och -skötseln ser man till natur-, landskaps- och rekreationsanvändningsvärdena.</i></p> <p><i>Företagarna förbinder sig till att verka enligt principerna för hållbar naturturism inom området.</i></p>

6 Utvecklingsåtgärder

De utvecklingsbehov som dök upp i koncepten har nedan formulerats som konkreta utvecklingsåtgärder. Var och en av dessa har antecknats separat på ett slags åtgärds kort där alla åtgärder preciseras och motiveras. De planerade åtgärderna gäller områdets trafikarrangemang, placeringen av olika verksamheter inom området samt utvecklingen av lederna och enskilda objekt. Efter utvecklingsplaneringen måste varje åtgärd planeras närmare, en realiseringsmodell väljas och eventuella samarbetspartner hittas. Utvecklingsmålen visas på en karta som finns i bilagan på sista sidan av planen.

6.1 Kommunikation

Kommunikationen har en genomgripande roll i områdesutvecklingen. Med hjälp av slagkraftig kommunikation genom många kanaler ökar kännedomen om området samtidigt som det också blir lättare att nå dem som inte känner till området sedan tidigare. På detta sätt betjänar området alltfler, vilket också har betydelse för samhället och folkhälsan.

För en lyckad besökarupplevelse är det viktigt att få tillräckligt med väsentlig information både före ett besök till området och under besöket samt också en möjlighet att dela sina upplevelser efter besöket. All information måste vara uppdaterad och lättillgänglig. Hos Föreningen Nylands friluftsområden pågår en omarbetning av kommunikationen, och i och med denna intensifieras kommunikationen om Kopparnäs område och tjänster genom många kanaler, både de egna och samarbetspartnerns.

Med hjälp av nya terrängskyltar och vägvisare blir det lättare att skapa sig en bild av området och hur man kan röra sig där. Den information om området och tjänsterna som ges på platsen kommer att utökas. Målet är att skapa en klarare besöksupplevelse och göra det lätt att välja och använda tjänster.

6.2 Åtgärder enligt utvecklingsmål

Områdets trafikarrangemang

Kopparnäsområdets besökarantal förväntas uppgå till cirka 75 000 per år inom 5–10 år. Områdets trafikarrangemang måste dimensioneras utifrån denna prognos. Tillväxten i besökarantalet påverkar oundvikligen också trafiken både till och inom rekreativområdet. Målet är att också finna lösningar för att området ska kunna nås med offentliga kommunikationsmedel, men i princip kommer människorna med egen bil till området. Området måste ha parkeringsområden för cirka 300 bilar samtidigt, om trafikvolymerna ökar enligt uppskattningen av det maximala besökarantalet. För tillfället

finns det inom området spridda parkeringsområden för cirka 180 bilar.

Området är omfattande, och av denna anledning är det motiverat att bevara två infartsriktningar och -leder, varsin för Kopparnäs och Störsvik. De populäraste utsiktsplatserna finns i Kopparnäs dit också största delen av tjänsterna har koncentrerats. Därför kommer huvudinfartsleden till området också i fortsättningen att finnas i Kopparnäs.

För en del av besökarna samt exempelvis för dem som anländer med offentliga kommunikationsmedel från Kyrksläotts- och Sjundeåhållet blir det lättare att komma till området via Störsvik. Åtgärderna för att förbättra infartslederna kräver en gemensam ståndpunkt mellan väglagen och -delägarna, kommunerna och NMT-centralerna.

Då det gäller Kopparnäsområdets interna trafik är utmaningen i dag de smala vägarna där trafikstockningar lätt uppstår, de små spridda parkeringsområdena (som leder till att trafiken inom området ökar i onödan), vägrensparkeringen, den olovliga terrängtrafiken, motorfordonstrafiken i de centrala områdena samt den blandade motorfordons- och gång- och cykeltrafiken. Det är varken intressant eller möjligt att försöka samordna den ökande gång- och cykeltrafiken med motorfordonstrafiken utan betydande olägenheter för alla parter, eller farliga situationer. Trafikstockningar på vägarna och olovlig vägrensparkering försvårar också räddningsfordons framkomst, och detta måste tryggas i alla förhållanden.

Med tanke på en fungerande användning av området samt främjande av en god, säker och högklassig användarupplevelse är det givetvis också viktigt att de centrala lederna förbättras samt att styrningen av den allmänna trafiken och parkeringen ordnas när trafikvolymerna ökar. De planerade åtgärderna innefattar att centralisera parkeringen och partiellt begränsa den allmänna motorfordonstrafiken. Genom dessa åtgärder på de mest centrala och värdefulla områdena visas områdenas värde uttryckligen i rekreationsanvändning samtidigt som bevarandet av natur- och landskapsvärdena främjas och tryggas syftet med områdets existens. Åtgärderna stöder dessutom rekreationsanvändningen inom området samtidigt som den kanaliseras bättre. Med hjälp av trafikarrangemang säkras dock lätt tillträde till de populäraste sevärdheterna samt parkeringsmöjligheterna i närheten av dessa.

ÅTGÄRD
Styrning av den allmänna motorfordonstrafiken och parkeringsarrangemang på Kopparnäsvägen
PRECISERINGAR OCH MOTIVERINGAR
<ul style="list-style-type: none">
• Den allmänna motorfordonstrafiken styrs från Kopparnäsvägen till följande parkeringsområden:
• Det nuvarande parkeringsområdet vid korsningen av Fiskartorpsvägen
• Det nuvarande parkeringsområdet vid utflyktshamnen
• Det nya parkeringsområdet vid guidningscentralen
• Det nya parkeringsområdet vid Berguddsvägen
• Det nuvarande parkeringsområdet vid Bergudden
• Det nuvarande större parkeringsområdet vid Rävberget
• nytt parkeringsområde i början av Kopparnäsvägen på sträckan mellan Råbergsvägen och Guidningscentralen där vägen förbättras och ställvis breddas så att den håller och har kapacitet för den ökande trafiken

- slutet av Kopparnäsvägen, sträckan mellan Rävberget och Klobbacka, förblir en friluftsled. Vägen hålls i körskick och används för underhållstrafik och räddningstrafik samt av vägdelägarna och företagare inom naturturism.
- En del av parkeringsområdet vid utflyktshamnen anvisas i samband med utvecklingen av hamnen för hamnanvändarna och i synnerhet
- kombinationer av bil och släp. Från hamnen dras en tydlig rundkörningsled till parkeringsområdet.
- Det lilla parkeringsområde som finns vid Kopparnäsvägen i början av stigen som leder till fågeltornet bevaras för dem som använder tornet.

ÅTGÄRD

Styrning av den allmänna motorfordonstrafiken och parkeringsarrangemang på Råbergsvägen

PRECISERINGAR OCH MOTIVERINGAR

- I slutet av Råbergsvägen finns idag ett inofficiellt campingområde som ger upphov till problem, vilka omfattar bland annat fortlöpande parkering av bilar i terrängen och terrängtrafik. Det avskilda läget bidrar till att problem uppstår.
- I slutet av Råbergsvägen i närheten av strandområdet byggs ett nytt parkeringsområde. Samtidigt begränsas den allmänna motorfordonstrafiken fram till stranden, det inofficiella campingområdet läggs ned och strandområdet istandsätts. I den fortsatta planeringen beslutar man om trafikstyrningsmetoderna och den exakta placeringen av parkeringsområdena, vilka påverkas av bland annat den detaljerade planeringen av lederna samt i sin tur också av var detta kan förverkligas så att konsekvenserna blir så obetydliga som möjligt. Målet är en så kort promenadväg som möjligt till Sandfjärden.
- Råbergsvägen förbättras i nödvändig utsträckning.

ÅTGÄRD

Styrning av den allmänna motorfordonstrafiken och parkeringsarrangemang på Råbergsvägen

PRECISERINGAR OCH MOTIVERINGAR

- De nuvarande lederna i Störsvik förblir oförändrade.
- I fortsättningen styrs ingen trafik till parkeringsområdet vid Störsviks reningsverk. Man försöker styra trafiken från den ovan nämnda platsen cirka 200 meter längre västerut till Störsviks parkeringsområde som man har för avsikt att utvidga och förbättra. Vid parkeringsområdet börjar en skyltad stamled till rekreationsområdet, och genom att följa denna kan också Sandviken lätt nås.
- Kolavikens parkeringsområde förblir oförändrat och är en annan startplats i Störsvik.

Kopparnäs guidningscentral

Som den mest centrala infartsporten för Kopparnäsområdet byggs Guidningscentralen vid området kring den nuvarande strandbastun. Platsen är i sig mycket attraktiv, och genom att utveckla denna kan dess potential också vara till fördel för besökarna. Guidningscentralen fungerar som en central startpunkt för lederna inom området och är en bra plats för utdelning av information om området och dess tjänster. Det är också motiverat att placera de kommersiella tjänsterna vid denna främsta infartsport. Man arbetar för att styra besökarströmmarna via centralen för att förbättra de affärsekonomiska förutsättningarna för tillhandahållande av tjänster.

Området har en stor besökarpotential, det drar till sig människor året om och kan användas på alltfler sätt. Med beaktande av detta anses det vara nödvändigt och meningsfullt att komplettera bastjänsterna för rekreationsanvändningen. Till exempel kafé- och restaurangverksamhet samt uthyrning av utrustning kan bli aktuella. Inom området kan programtjänsterna utvidgas så att de omfattar många olika slags aktiviteter, och det är till fördel även för dessa tjänster, om det finns en fast bas för dem.

ÅTGÄRD
En guidningscentral byggs i området vid strandbastun
PRECISERINGAR OCH MOTIVERINGAR
<ul style="list-style-type: none">
• Vid Kopparnäsvägen, på strandområdet efter korsningen av Fiskartorpsvägen, byggs en guidningscentral som fungerar som den främsta infartsporten för området. I dag finns det en strandbastustuga på området.
• Från guidningscentralen får besökarna information om områdets leder och tjänster, möjligheter för fritidsaktiviteter samt natur och kulturhistoria.
• I anslutning till guidningscentralen koncentreras också de kommersiella tjänsterna som stöder användningen av hela området (kafé--restaurang, uthyrning av utrustning, bas för programtjänstföretag).
• I den gällande delgeneralplanen har området vid strandbastun anvisats som ett område för turismtjänster, och det finns bygglov för området. Området har också grundläggande infrastruktur.
• Området vid strandbastun har ett centralt läge med tanke på de huvudsakliga besökarströmmarna och Kopparnäs mest attraktiva centrala områden. Denna plats vid havsstranden är som sådan attraktiv och ligger på kort avstånd från platser och leder som är intressanta för besökarna.
• Från området dras goda ledförbindelser till de övriga attraktiva områdena i Kopparnäs.
• I planeringen av guidningscentralens tjänster beaktas tillgänglighet.
• Från första början iakttas också större gruppers behov i planeringen och dimensioneringen av tjänsterna.
• Guidningscentralens omgivning och det närliggande området Sandarbukten utvecklas för besökare som föredrar korta och lättillgängliga leder. Lederna och tjänsterna realiserar så att de är så lättillgängliga som möjligt och med beaktande av behoven för tillämpad motion.
• Verksamhetskonceptet för guidningscentralen skapas i samarbete med regionala aktörer inom kommersiella tjänster.
• I samband med den närmare planeringen fastställs möjligheterna att utnyttja det befintliga byggnadsbeståndet och behoven för nybygge.
• Guidningscentralen utvecklas steg för steg, och man försöker finna modulära lösningar för förverkligandet.

- Som ett alternativ för uppförandet av byggnader kan man undersöka till exempel möjligheterna att utnyttja begagnade havscontainrar (förmånligt och ekologiskt alternativ, modularitet och arkitektoniska möjligheter)
- I det första skedet byggs funktioner för utdelning av information och småskaliga kommersiella funktioner.
- I ett senare skede kan man realisera mer omfattande tjänster enligt efterfrågan och behov.

Nätverket av leder

Ett viktigt prioriterat område i utvecklingen av området är ett sådant omsorgsfullt planerat och konstruerat nätverk av leder med skyltar och vägvisare som stöder många olika former av utomhusaktiviteter. Den största efterfrågan gäller i dag ringleder som har dimensionerats för behoven bland olika besökare. När en besökare slår in på en led ska hen också ha god förhandsinformation om vad hen kan vänta sig (till exempel ledens längd, avstånden mellan de fasta punkterna, kravnivån enligt olika mätare) och kunna lita på skyltarna och vägvisarna som finns för att man ska kunna hålla sig till rätt led.

För Kopparnäsområdet planeras inga nya, breda (4–5 meter) motionsleder, men för nätverket av leder kan man utnyttja befintliga vägar som lämpar sig som leder. De nya lederna dras som smala stigar och spångar (högst 1,5 meter breda) och förstärks i nödvändig utsträckning beroende på terrängen och karaktären av ledavsnittet. Förstärkningsmetoderna omfattar för det mesta grusbeläggning, och efter behov plankstigar/spångar samt beroende på användningsändamålet för leden också andra konstruktioner.

ÅTGÄRD
Ett nätverk av leder
PRECISERINGAR OCH MOTIVERINGAR
<ul style="list-style-type: none"> • Inom Kopparnäsområdet byggs ett nätverk av välklassificerade leder med bra skyltar och vägvisare. Nätverket planeras för olika användningsformer. • Den preliminära planen för nätverksstommen visas på kartan (bilaga). Nätverksstommen grundar sig i hög grad på befintliga stigar och vägar. De slutliga dragningarna av alla leder görs i samband med den mer exakta planeringen. • Lederna förbinder de olika delarna av området med varandra, för fram områdets mest centrala landskap och objekt samt möjliggör utflykter av olika längd och med olika teman inom området. • Lederna står till besökarnas förfogande samt främjar, styr och balanserar användningen av området. De minskar också i väsentlig grad terrängslitaget samt bidrar till bevarandet av natur- och landskapsvärdena inom området. I den exakta dragningen av lederna beaktar man minutiöst naturvärdena, erosionsriskerna och dylika omständigheter som är väsentliga för en hållbar användning av området. • Lederna kan i princip användas på många olika sätt, dvs. samma leder anpassas för alla användningsformer. På vissa avsnitt dras lederna på olika sätt för cyklisterna och fotgängarna, vilket bidrar till ett meningsfullt utövande av olika aktiviteter samt minskar eventuella kollisioner mellan användargrupperna.

- De grundläggande kraven som ställs på lederna är att de ska vara tydliga, attraktiva och mångsidiga. Tydlighet innebär att lederna ska vara lätta att hitta, att det ska finnas bra förhandsinformation om lederna och tillförlitlig skyltning vid lederna. Attraktivitet skapas genom ledens lämplighet för användningsändamålet samt landskapen och sevärdheterna.
- Som helhet ska nätverket av leder erbjuda alternativ av olika längd och på olika nivåer samt möjligheter att kombinera delar av olika nätverk med varandra. I princip ska alla leder var för sig ha samma start- och slutpunkt.
- Ringleder på 1–5 kilometer är de bästa för vandrare. Cyklisterna och traillöpare tillryggalägger längre sträckor. Kopparnäs vidsträckt område lämpar sig mycket väl för cykling och därför satsar man på att förbättra miljön för cykling.
- Skyltarna och vägvisarna förnyas enligt Uuvis nya konstruktionsmodeller.
- En helhetsplan för skyltar och vägvisare görs upp för området. Kundresan för besök inom hela området beaktas besökarorienterat så att skyltarna och vägvisarna är tydliga och i gott skick, tjänsterna är lätta att hitta och det är lätt att hålla sig till lederna.
- I guidningskommunikationen får besökarna också anvisningar om beaktande av naturvärdena, säkerhetsfrågor och allmänna förhållningsregler för området.
- Guidningskommunikationen byggs upp så att det blir lätt för var och en att välja lämpliga tjänster och leder. Lederna har klassificerats, och det finns klara beskrivningar av dem. Det finns också tydliga beskrivningar av de övriga tjänsterna och exempelvis deras tillgänglighet.
- Informationen finns på många språk.

Serviceutrustning

Områdets serviceutrustning (rast- och eldplatser samt andra terrängkonstruktioner) förnyas så att den i fråga om karaktär och dimensionering tillgodoser behov bland det ökande antalet besökare. Genom zonindelning av området kan de bästa platserna för placeringen av serviceutrustning väljas. På detta sätt förbereder man sig för att fördela belastningen som besökarna ger upphov till på olika sätt i de olika delarna av området. Uuvis nya modeller för terrängkonstruktioner har tillämpats inom området. Modellerna har gjorts i samarbete med Aalto-universitetet. I planeringen har infallsvinkeln varit starkt användarorienterad och grundat sig på serviceutformning. Också modularitet har varit en viktig aspekt för modellerna, och med hjälp av denna kan antalet konstruktioner lätt justeras efter behov.

För områdets olika delar och objekt har utvecklingsteman (nedan) planerats, och dessa styrs av planeringen av deras serviceutrustning. Objekten omfattar utsedda områden för rast- och eldplatser och annan serviceutrustning, knutpunkter i nätverket av leder eller också är de på något annat sätt kopplade till områdets viktigaste tjänster. Exakta planer för placeringen och dimensioneringen av serviceutrustningen vid dessa platser görs i samband med den detaljerade planeringen av nätverket av leder och serviceutrustningen.

Området Sandarbukten

- Sandarbuktens lättillgängliga klippstrandområde har en fast koppling till området för Strandbastuns guidningscentral och dess tjänster. Inom Sandarbuktens område dras korta leder för besökare som vill ta endast korta promenader. Lederna planeras i

samband med den mer detaljerade planeringen av nätverket av leder, och målet är att i fråga om dessa iaktta tillgänglighet i den utsträckning det är möjligt.

Klippstrandzonen: Bergudden – Rävberget – Östervik

- Klippstrandzonen mellan Bergudden och Östervik är landskapsmässigt den mest attraktiva inom området, och den intensiva ökande användningen koncentreras till denna. Inom denna zon bör tjänsterna för rekreationsanvändningen planeras och dimensioneras särskilt omsorgsfullt i proportion till stora besökarmängder och för de olika användningsformernas behov.
- Bergudden utvecklas som ett objekt där tillgänglighet iakttas i alla tjänster.
- Rävberget utvecklas som det mest attraktiva objektet för att beundra landskap, och i Östervik som ligger bredvid Rävberget placeras tjänster som stöder detta ändamål.
- I klippstrandzonen byggs flera rast- och eldplatser vilkas placering och dimensionering preciseras i den detaljerade planeringen.

Klobbacka

- Klobbackaområdet utvecklas som ett lugnt klippstrandområde som har samma landskapsmässiga attraktionsfaktorer som den intilliggande klippstrandzonen, men som inte belastas av lika många besökare.
- I Klobbacka dras en markerad ringled.

Sandfjärden

- Sandfjärdens inofficiella campingområde slopas, och området landskapsplaneras.
- Möjligheterna för rekreationsanvändning på Sandfjärdens strandområde utvecklas med hjälp av naturvårdsåtgärder och förbättring av serviceutrustningen för rekreationsanvändningen.
- Det finns grundläggande infrastruktur och en brunn på området.
- Området kan också användas som bas för evenemang som lämpar sig för ett friluftsområde och exempelvis som verksamhetsmiljö för programtjänster inom paddling.

Sandviken

- Sandviken utvecklas som det mest centrala objektet i Störsvik, och tillgängligheten av detta från Pickala förbättras.
- Sandviken är en populär badplats och vidareutvecklas för detta syfte.
- På det intilliggande området Kurubackudden fanns tidigare ett torp. Nu utvecklas området med betoning på drag av traditionslandskap. Spetsen av Kurubackudden utvecklas som en landstigningsplats för småbåtar.

Den forna herrgårdens område och åkrar

- Den forna herrgårdens område och åkrar utvecklas som en separat enhet där drag av traditionslandskap framhävs. Också betesområdet på andra sidan Kopparnäsvägen stöder helheten.

- Miljön kring herrgårdens sockel städas upp och förs fram bättre än tidigare.
- Områdets karaktär som traditionslandskap framhävs både med hjälp av miljövard och genom att ge information om naturen och svunna tider.
- På området dras leder som planeras inom ramen för en mer exakt planering av nätverket av leder.
- I fråga om värden av traditionslandskap försöker man skapa samarbetsmodeller där olika organisationsaktörer och frivilligarbete har en viktig roll.

Kvarträsket, Långmossen, vissa klippområden

- I syfte att bevara naturvärdena i Kvarträskets skyddsområde, Långmossen och vissa klippområden styrs inga besökare till dessa områden som lämnas utanför de markerade lederna.

ÅTGÄRD
Förnyande av serviceutrustningen
PRECISERINGAR OCH MOTIVERINGAR
<ul style="list-style-type: none"> • Områdets rastplatser renoveras. I fråga om den övriga serviceutrustningen undersöks behovet av renovering och ombyggnad. Behovet och dimensioneringen av serviceutrustningen preciseras i samband med den mer detaljerade planeringen av lederna. Målet är att förbättra rast- och eldplatserna så att de har kapacitet för ett större antal besökare än tidigare. • Rast- och eldplatsernas konstruktioner renoveras enligt Uuvis nya modeller som i fråga om principerna för serviceutformningen har planerats i samarbete med Aalto-universitetet. Man undersöker möjligheterna att med Aalto-universitetet fortsätta samarbetet för att kunna skapa en helhet av innovativa, arkitektoniska terrängkonstruktioner. • I renoveringen av rast- och eldplatserna planeras lösningar för tillgänglighet och tillämpad motion tillsammans med samarbetspartnern Soveltavan luontoliikunnan verkosto. • Förutom vid guidningscentralen förs områdets natur och kulturhistoria fram också i terrängen genom att förbättra objektens skick, användbarhet och tillgänglighet. I informationsförmedlingen tillämpas förutom de traditionella metoderna (till exempel anslags- och terrängtavlor), men man har också för avsikt att inom serviceutformningen utveckla nya metoder för denna (till exempel mobila lösningar). • Då det gäller iståndsättningen och underhållet av Långvassöfjärdens fågeltorn försöker man finna en samarbetsmodell tillsammans med Forststyrelsen och Ingå-Sjundeå miljöförening. • För all skyltning och vägvisning uppgörs en plan där man ur användarens perspektiv beaktar hela kundresan under ett besök till området. • Genast vid ankomsten till området och under hela besöket ges klar och tydlig guidning om vägvisningen, parkeringsarrangemangen och aktivitetsutövandet inom området. • Som huvudinfart till området byggs Kopparnäs guidningscentral. Det mest centrala syftet med denna är att besökare som anländer till området ska få övergripande information om området och dess tjänster. I guidningskommunikationen får besökarna också anvisningar om beaktande av naturvärdena, säkerhetsfrågor och allmänna förhållningsregler för området.

- Informationen sammanställs så att var och en lätt kan finna lämpliga tjänster och leder. Lederna har klassificerats, och det finns klara beskrivningar av dem. Det finns också tydliga beskrivningar av de övriga tjänsterna och exempelvis deras tillgänglighet.
- Informationen finns på många språk.
- Vägvisarna och skyltarna är tydliga och i gott skick, och därför är det lätt att hitta och hålla sig till rätt leder.

Så kallade Gästgivarbacken

Byggnaderna på så kallade Gästgivarbacken revs i slutet av sommaren 2018. Under utvecklingsplaneringens gång stod det klart att byggnadsbeståndet på denna plats inte lämpar sig för kommersiella tjänster inom området (se närmare avsnitt 1.3). I förhållande till det mer attraktiva centrala området är läget dessutom problematiskt. På platsen finns fortfarande fungerande grundläggande infrastruktur (el, vatten, avloppssystem, partiell asfaltering) som det lönar sig att utnyttja i fortsättningen. Platsens läge och karaktär begränsar dock användningen av denna, och det är inte längre intressant att tillhandahålla likadana tjänster som tidigare.

Enligt planerna ska den framtida användningen av Gästgivarbacken byggas upp kring campingparkeringstjänster för besökare som anländer till området med egna campingfordon. De avgiftsbelagda campingparkeringarna är avsedda för kortvarig camping, och utbudet av tjänster är mer anspråkslöst än på campingområdena (till exempel toaletter, duschrum, dricksvatten, tömning av septiktank). Campingparkeringstjänsterna kan i stort sett byggas upp enligt självbetjäningsprincipen, och därför är de nödvändiga investeringarna relativt låga.

Traditionellt har de som rör sig med campingfordon hört till Kopparnäs-Störsviks användargrupper. Denna användning har koncentrerats till området i slutet av Sandfjärden där det under Imatran Voimas och senare Fortums tid fanns ett campingområde som var avsett för de anställda. På området finns det dock varken tjänster som behövs för ett campingområde eller relevant övervakning och underhåll. Dagens inofficiella camping, utan underhåll och övervakning, har gett upphov till fortlöpande problem. Resor med campingfordon blir allt populärare, och tjänster för campingparkering vid friluftsområden behövs. I fortsättningen är det också motiverat att tillhandahålla ordentliga bastjänster i rätta förhållanden för denna användargrupp.

ÅTGÄRD

Ombyggnad av Gästgivarbacken till en campingparkering

PRECISERINGAR OCH MOTIVERINGAR

- På Gästgivarbacken byggs ett serviceområde av typen campingparkering för campingbilar och -vagnar.
- För verksamheten behövs grundläggande infrastruktur (el, vatten, avloppssystem, asfaltering) som redan finns på området
- Platsens läge lämpar sig för campingparkering
- Förbindelser till nätverket av leder skapas
- I den närmare planeringen avgörs i vilken utsträckning tjänsterna kan tillhandahållas enligt självbetjäningsprincipen och huruvida det behövs en operatör för verksamheten.

Tjänster för båtfarare och andra vattensportutövare

I planeringen av tjänster för båtfarare har det varit viktigt att engagera de lokala båtfararna. Utifrån detta har man som prioritering i utvecklingen valt att utveckla tjänsterna för Kopparnäs skärgård, i synnerhet på Stora Halsö, dit båtfararnas tjänster även i fortsättningen kommer att koncentreras. Å andra sidan ger det stora antalet öar inom området och deras mångsidighet också goda möjligheter att hitta intressanta utflyktsmål för dem som inte behöver några tjänster, båtfarare som söker egen lugn och ro.

I slutet av Fiskartorpsvägen finns den halvfärdiga Utflyktshamnen, men det är inte intressant att utveckla den till en fastlandsbas för båtfarare, eftersom den ligger långt från farlederna och inne i en grund vik som inte lämpar sig för större båtar. Ur båtfararnas perspektiv är Kopparnäs fastlandsområde inte tillräckligt attraktivt, och av denna anledning vore det i dagens läge inte ändamålsenligt med stora investeringar i utveckling av hamntjänster i Utflyktshamnen. Å andra sidan har vissa enskilda faktorer framstått som viktiga i kontakterna med båtfarare, till exempel möjligheten att göra en avstickare till fastlandsområdet för manskapsbyte samt att sjösätta båtar längs en båtramp i Utflyktshamnen. En del av båtfararna kan också vara intresserade av tjänsterna som erbjuds i Kopparnäs guidningscentral som byggs i närheten av Utflyktshamnen.

Inom båtsport ökar behovet av sjösättningsplatser och möjligheter för parkering av båtsläpvagnar till följd av att allt fler besökare kommer till området med egna småbåtar för att bekanta sig med områdets skärgård eller fiskhamn. I utvecklingen av hamnfunktionerna finns det skäl att beakta denna användargrups behov, eftersom man på detta sätt ger allt fler båtfarare möjligheter att bekanta sig med Kopparnäsområdet.

Åtminstone i den första fasen utvecklas Utflyktshamnen i liten skala och med fokus på att avsluta byggandet av de halvfärdiga bryggkonstruktionerna. I den andra fasen byggs som bas för hela Uuvis underhåll en hall dit verksamheterna på den nuvarande platsen vid Råbergsvägen flyttas. I framtiden kan hamnen utvecklas vidare till exempelvis en startplats för förbindelsebåttrafiken till Kopparnäs och Porkala skärgårdar eller för andra behov inom båtsport.

ÅTGÄRD
Utveckling av Utflyktshamnen
PRECISERINGAR OCH MOTIVERINGAR
<ul style="list-style-type: none">
• I den första fasen utvecklas hamnen i liten skala<ul style="list-style-type: none">
• på den halvfärdiga bryggan byggs ett lock för att förbättra det allmänna intrycket av området
• bredvid bryggan anläggs en båtramp
• trafikarrangemangen planeras med tanke på användningen av rampen och parkeringen av släpvagnar. Av parkeringsområdet vid Fiskartorpsvägen anvisas en del för hamnanvändarnas bil-släpvagnskombinationer.
• i den närmare planeringen av området används i tillämpliga delar den plan för utveckling av hamnen som gjordes 2016.
• I framtiden kan hamnen utvecklas till en startplats för förbindelsebåttrafiken till Kopparnäs och Porkala skärgårdar eller för andra behov inom båtsport.

ÅTGÄRD

Utveckling av Kopparnäs skärgård

PRECISERINGAR OCH MOTIVERINGAR

- Stora Halsö utvecklas vidare som det mest centrala servicestället i skärgården.
- Stora Halsös brygga och rastplatskonstruktioner byggs om.
- I fortsättningen förbereder man sig på att också utveckla de övriga tjänsterna i skärgården (till exempel bastutjänster). I utvecklingen av tjänsterna bedömer man huruvida dessa ska ordnas på kommersiell basis.
- Samarbetsförhandlingar förs om utveckling av båtjänster på Stickellandet.
- De populäraste tjänsterna på de övriga öarna kan utvecklas steg för steg på basis av efterfrågan.
- Utbudet av information om hela området, inklusive möjligheterna och tjänsterna, förbättras för båtfararna. Också guidningskommunikationen och anvisningarna om exempelvis häckningsfred för fågelbeståndet förbättras.
- Tydligare anvisningar görs om inseglingen till landstigningsplatserna med hjälp av exempelvis linjetavlor och inseglingsskator.
- I utvecklingen av skärgården har man ett nära samarbete med de lokala båtföreningarna.

6.3 Tidsplan för utvecklingsåtgärderna

Enligt planerna genomförs utvecklingsåtgärderna under de följande tio åren. Den planerade tidsplanen för genomförandet visas för vart och ett utvecklingsobjekt i följande tabell. För de olika delarna i utvecklingen söks dock aktivt modeller för genomförandet, samarbetspartner och investeringsmöjligheter, och därför kan också ordningsföljden för åtgärderna bytas sinsemellan.

Utvecklingsobjekt	År för genomförandet
Stora Halsös brygga och rastplatskonstruktioner	0–1
Centrala stamleder	0–2
Området Sandarbukten	0–2
Området Sandfjärden	0–2
Området Sandviken	0–2/3
Den första fasen av guidningscentralen	0–3
Objekten inom klippstrandzonen	0–3
Trafikarrangemang för vägarna och parkeringen	1–3
Komplettering av nätverket av leder	2–4
Den forna herrgårdens område och åkrar	2–4
Gästgivarbackens campingparkering	2–4
Bryggan i Utflyktshamnen	2–4
Båtramp och parkering för släpvagnar i Utflyktshamnen	2–4
Andra fasen av guidningscentralen	4–6
Underhållsbas i Utflyktshamnen	4–6
Förbindelsebåtens startplats	6–10
Vidareutveckling av Stora Halsö	6–10
Utveckling av de övriga öarna	6–10

7 Bedömning av konsekvenserna av utvecklingsplanen

Syftet med utvecklingsplanen är att förbättra förutsättningarna för rekreationsanvändning av naturen och naturturism i Kopparnäs-Störsviksområdet så att det blir ett högklassigt friluftsområde för alltfler besökare som har olika behov. Ett lika viktigt mål är att genom sådan styrning av användningen som grundar sig på utvecklingsplaneringen säkerställa att områdets natur- och landskapsvärden bevaras. Vikten av detta framhävs i och med att besökarantalet ökar fortlöpande. Utvecklingsplanen ger riktlinjer för en detaljerad planering av området, och syftet med denna är att sammanjämka olika aspekter gällande området och användningen av detta.

Förenklat kunde man säga att utvecklingsplanen egentligen inte för med sig något nytt och omvälvande jämfört med den nuvarande användningen av området. Planen grundar sig på tanken om att verksamheterna inom området även i fortsättningen är ungefär de samma som de varit fram till i dag. Genom planeringen har man å ena sidan i fråga om dessa verksamheter försökt erbjuda och utveckla allt bättre och högklassigare förutsättningar och å andra sidan styra och kanalisera dessa till vissa delar av området, och på detta sätt sörja för hållbar användning av området.

Användningen måste styras och kanaliseras så att man kan undvika problemen som ökad användning för med sig. Dessa åtgärder har delvis föreslagits för att avhjälpa problem som finns redan i dag bland annat då det gäller trafikarrangemang, parkering samt användningssätt som etablerats i vissa delar av området (såsom Kvarnträsket, Sandfjärden). Åtgärderna utgör i sin tur beredskap för framtiden och har på detta sätt ett problemförebyggande syfte.

Kopparnäs-Störsviks besökarantal ökar i vilket fall som helt, utan något slags åtgärder, i och med befolkningstillväxten i influensområdet samt naturturismens ökande popularitet, och därför kan det också antas att utvecklingen av området så att det blir ännu bättre och högklassigare bidrar till att göra området mer attraktivt och intressant. Genom utvecklingsåtgärderna höjs kvaliteten på områdets tjänster samtidigt som alltfler får möjligheter till rekreation och naturmotion. Detta har en positiv inverkan på människorna, bland annat i form av ökat psykiskt och fysiskt välbefinnande. Rekreationsanvändningen och naturmotionen inom området har således också i större utsträckning betydelse för främjande av människans välbefinnande och folkhälsan samt nationalekonomin. De fina naturupplevelser som området ger bidrar också till att det personliga förhållandet till naturen fördjupas, vilket får en positiv inverkan på bland annat inställningen till naturskydd.

De åtgärder som tas upp i utvecklingsplanen får en positiv inverkan på Kopparnäs-Störsviksområdets naturvärden och bidrar till att värdena kan bevaras. Användningen styrs till markerade leder och rastplatser vilket minskar slitaget som naturen utsätts för utanför dessa. Lokalt ökar dock slitaget på dessa ställen, men den ökande intensiva användningen koncentreras väl till ett avgränsat område, och därför blir de totala konsekvenserna positiva. Redan i utvecklingsplaneringen har all tillgänglig information om områdets naturvärden använts. I planeringen har denna information beaktats, och inga verksamheter har placerats till områden med känsliga naturvärden (till exempel Kvarnträsket, vissa klippområden, Långmossen). I samband med den närmare planeringen görs dessutom nödvändiga, mer exakta utredningar av naturvärdena, och dessa beaktas i planeringen av åtgärderna. Genom allmän styrning av användningen och trafikarrangemang kanaliseras områdesanvändningen till vissa delar av området, vilket bidrar till att lugna platser bevaras inom hela området. Också den planerade utvecklingen av kommunikationen bidrar till att förbättra insikterna om områdets naturvärden och deras sårbarhet, vilket i sin tur främjar en ansvarsfull användning av området.

Utan styrning av användningen och anknytande åtgärder kommer områdets natur-, landskaps- och rekreationsanvändningsvärden utan tvekan att äventyras på ett sätt som står i konflikt med syftet med området. Ansvarsfullt ägande och ansvarsfull förvaltning av områdena innefattar att ha beredskap för utmaningar som finns i sikte och att förebygga problem innan dessa ger upphov till allvarliga skador. Det bör accepteras att vissa saker måste ordnas på något annat sätt då efterfrågan som gäller området ökar

och förändras, och detta kan momentant framgå som en försämring av användningssätten som man vant sig vid. När detta granskas i ett bredare perspektiv är situationen dock precis den motsatta.

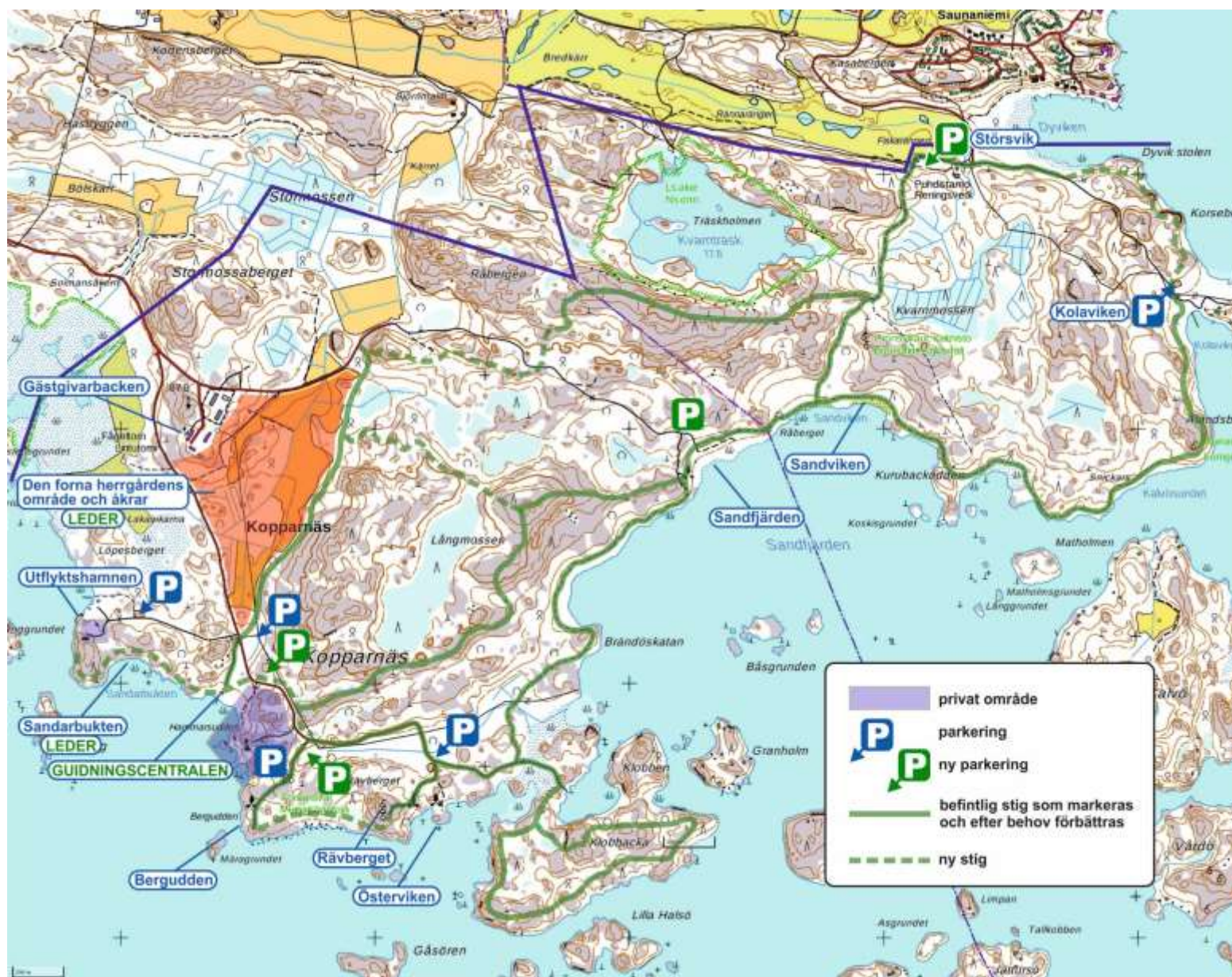
Användningen och områdets trafikvolym ökar, vilket sätter press på utveckling av infartslederna utanför själva området. I fråga om dessa bör man inte driva in i en situation där man inte reagerar på utmaningarna som ökningen i trafikvolymerna ger upphov till, och invånarna i närområdena får tåla de problem som uppstår.

Också här måste man försöka finna lösningar proaktivt, och det är ytterst viktigt att kommunerna och de myndigheter som svarar för lederna samarbetar. Målet är att i framtiden också finna lösningar för att göra det lättare att nå området med offentliga kommunikationsmedel. För kommunerna är det viktigt att se den allt större betydelsen av området i ett bredare perspektiv, med tanke på hela den omgivande regionen, och bedöma de anknytande konsekvenserna samt åtgärdsbehoven.

Kopparnäs-Störsvik används i allt större utsträckning, vilket dock skapar möjligheter för hela regionen. Bra exempel på de positiva konsekvenserna av rekreationsanvändning och naturturism finns i nationalparkerna. De lokalekonomiska konsekvenser, inklusive arbetstillfällena som uppstår, är dokumenterat och bevisligen betydande. I och med ett högklassigt och attraktivt friluftsområde blir hela regionen mer intressant och attraktiv så länge som fördelarna med området kan kanaliseras rätt och utnyttjas genom ett fungerande samarbete mellan kommunerna, områdesägaren och intressentgrupperna. I fallet Kopparnäs-Störsvik finns det utan tvivel förutsättningar med tanke på områdets läge, attraktionsfaktorer och förhållanden.

Bilaga 1 Karta över planeringsområdet och utvecklingsobjekt.

I fråga om dragningen av lederna och parkeringsarrangemangen är kartan indikativ, och lösningarna preciseras i den fortsatta planeringen.

Bilaga 2 Sammandrag av feedback från Kopparnäs plan för utveckling 09/19 (på finska)

PALAUTTEEN ANTAJA JA PALAUTE	UUVIN KOMMENTIT	TOIMENPIDE KEHITTÄMISSUUNNITELMASSA
<p>INKOON KUNNANHALLITUS</p>		
<p>Alueen maankäyttöä ohjaa lainvoimainen Kopparnäsin yleiskaava. Kopparnäsin osayleiskaavassa on useampiakin viittauksia käyttö- ja hoitosuunnitelman laatimiselle. Suurin osa alueesta kuuluu kaavan VR –alueeseen (retkeily- ja ulkoilualue). Kaavamerkinnän mukaan alueelle voidaan sijoittaa ulkoilupolkuja- ja teitä, pysäköintialueita sekä ulkoilukäyttöä palvelevia ja tukevia vähäisiä rakennuksia ja rakennelmia. Ulkoilualan tarkempi suunnittelu edellyttää alueelle käyttö- ja hoitosuunnitelman olemassaolon.</p>	<p>Kopparnäsin alueelle on osana kaavasuunnittelua laadittu vuonna 2004 käyttö- ja hoitosuunnitelma, jota on täydennetty vuonna 2007 Kopparnäsin virkistysalueen luonnonhoito- ja käyttösuunnitelmalla. Störsvikin puolelle on vuonna 2011 laadittu hoito- ja käyttösuunnitelma.</p> <p>Tekeillä oleva kehittämissuunnitelma on osa prosessia, jossa ensimmäistä kertaa laaditaan koko Kopparnäs-Störsvikin virkistysaluekokonaisuudelle yksi yhteinen käyttö- ja hoitosuunnitelma.</p>	
<p>Alueen liikennejärjestelyt Alueen liikennejärjestelyt on osoitettu käyntimääräennusteen mukaan, jonka ennustetaan olevan 5-10 vuoden kuluttua huimat 75 000 käyntiä vuodessa. Tämä vastaa 205 käyntiä vuorokaudessa vuoden jokaisena päivänä sääolosuhteista riippumatta. Noin 200 käyntiä parhaimpana lintujen tarkkailuajana tai hienona kevät-, kesä- tai syyspäivä on varmasti realistinen, mutta epätodennäköinen ympärivuotisena.</p>	<p>Suunnitelma pohjaa arvioon nykyisestä alueen kävijämäärästä sekä otaksumaan kävijämäärän potentiaalisesta kehityksestä alueella seuraavan 5-10 vuoden aikana. Tämä otaksuma perustuu ennakoitaviin tendensseihin luonnon virkistyskäyttöön liittyvistä kehityskuluista, peilaten vastaavien alueiden kävijämääriä ja niiden kehitystä muualla Uudellamaalla. Suunnitelman perustehtävä on varautua tulevaisuuteen, se ei aseta kävijämäärätavoitteita. Alueen käyntimäärien seurantaan on kehitteillä järjestelmä, jonka avulla käyntimäärien kehittymistä voidaan jatkossa seurata.</p>	

<p>Em. käyntimääräennustetta noudattaen on alueelle suunniteltu pysäköintiä 300 autolle. Suunnitelman mukaan alueen nykyinen pysäköintitila on noin 180 autolle. Kopparnäsin osayleiskaavan mukainen automitoitus on jo nykyisellään 250 autopaikkaa.</p> <p>Liikennejärjestelyiden toimenpiteissä on esitetty muutoksia liittyen alueen moottoriajoneuvo- liikenteen ohjaamiseen ja pysäköintijärjestelyihin Kopparnäsintiellä, Råbergintiellä ja Siuntion puolella Störsvikissä. Se, että alueen keskeisiä ajoväyliä parannetaan ja liikennettä ohjataan keskitetympin luovat alueesta toimivamman sekä turvallisemman. On kuitenkin huomioitava, että alueen maankäyttöä ohjaa lainvoimainen yleiskaava, jossa tieverkosto on osoitettu yhdystie –merkinnällä. Nyt nähtävillä oleva kehittämissuunnitelma ja mahdollinen tuleva hoito- ja käyttösuunnitelma on laadittava siten, että em. suunnitelmat tarkentavat yleiskaavassa osoitettuja peruseräjäotteita mm. liikenteen ja infran osalta. Hoito- ja käyttösuunnitelman ja alueen kehittämissuunnitelman tarkoitus ei ole ohjata osayleiskaavan perusratkaisuja alueidenkäytön ja infrastruktuurin suhteen. Näin ollen yleiskaavassa osoitetut yhdystiet on syytä huomioida suunnittelussa ja siten paikoitus ohjata jatkossakin sekä Kopparnäsintien että Råbergintien loppuosiin.</p>	<p>Alueen palveluiden mitoitusta suunnitellaan ennakoivasti, mutta niiden toteuttaminen tehdään vaiheittain, tarpeen mukaan. Alueen liikenne- ja pysäköintijärjestelyt on tarkoitus toteuttaa vaiheittain ja pysäköintipaikkoja lisätä vähitellen tarpeen mukaan.</p> <p>Yleisen moottoriajoneuvoliikenteen ohjaamiseen liittyvillä toimenpiteillä on tarkoitus turvata niitä luonto- ja virkistyskäyttöarvoja, mitä varten koko alue on olemassa sekä takaamaan kävijöille turvallinen ja miellyttävä alueen käyttökokemus.</p> <p>Voimassa oleva yleiskaava luo reunaehdot alueen maankäytön suunnittelulle. Teiden osalta kuitenkin tien merkitseminen yleiskaavaan ei tuo yksityiselle maanomistajalle velvollisuutta rakentaa, kehittää tai ylläpitää tätä tietä. Uusia moottoriajoneuvoliikenteelle tarkoitettuja teitä ei ole suunnitteilla.</p>	
<p>Kopparnäsin opastuskeskus Kopparnäsin alueen keskeisemmäksi sisääntuloportiksi on suunniteltu toteuttaa opastuskeskus nykyisen rantasaunan alueelle. Nykyinen rantasauna-alue on osayleiskaavassa</p>		

<p>osoitettu matkailupalveluiden alueeksi (RM) ja rakennusoikeudeksi 600 kem2. Osayleiskaavan mukaan RM –alueelle voidaan sijoittaa matkailu- ja virkistyspalveluja.</p> <p>Yleiskaavallisesti opastuskeskuksen sijoittaminen soveltuu alueelle.</p>		
<p>Reitistöt Monimuotoiset, eri käyttäjiä palvelevat ja hyvin viitoitetut reitit luovat positiivisen käyttökokemuksen. Alueen ohjattu ja kanavoitu käyttö vähentää virkistysalueen herkkien alueiden kulutusta sekä uhkaa luontoarvoille. Kopparnäsin yleiskaavassa on osoitettu retkeilyreittejä ohjeellisilla merkinnöillä. Niiden tarkoitus on kuvata karkealla tasolla alueen keskeisiä ulkoilureittejä. Ohjeellisten reittien linjaukset ja luonne on tarkoitus tarkentaa käyttö- ja hoitosuunnitelmassa.</p>	<p>Suunnitelmassa esitetyt runkoreitit noudattavat pääsääntöisesti yleiskaavan osoittamia, ohjeellisia reittilinjauksia. Joitain kaavan ohjeellisia reittilinjauksia on jätetty suunnitelmasta pois tai linjattu poikkeavasti luontoarvojen vuoksi sekä aluekokonaisuuden vyöhykkeistämisen vuoksi siten, että virkistyskäyttöä ei ohjata koko alueen kaikille osille.</p> <p>Niiltä osin, joilta esitetyt reitit poikkeavat kaavan ohjeellisista merkinnöistä, noudattavat reittilinjaukset pääosin olemassa olevia, vakiintuneita kulkureittejä.</p>	
<p>Palveluvarustus Hyvin suunnitellut reitistöt ja palveluvarustus reitistöjen solmukohdissa luovat parhaimmillaan käyttäjille oivan mahdollisuuden tutustua kattavasti koko virkistysalueeseen alueen luontoarvot huomioiden. Kaavallisesti palveluvarustukset sijoittuvat VR-alueelle. Alue sallii ulkopolkujen ja –teiden ja pysäköintialueiden lisäksi ulkoilukäyttöä palvelevia ja tukevia vähäisiä rakennuksia ja rakennelmia. VR –alueen kaavamerkintä edellyttää, että alueen tarkempi suunnittelu</p>	<p>Tekeillä oleva kehittämissuunnitelma on osa prosessia, jossa ensimmäistä kertaa laaditaan koko Kopparnä-Störsvikin virkistysaluekokonaisuudelle yksi yhteinen käyttö- ja hoitosuunnitelma.</p>	

<p>edellyttää alueelle käyttö- ja hoitosuunnitelman olemassaolon.</p>		
<p>Ns. Kestikievarinmäki Yleiskaavassa Kestikievarinmäen alue on osoitettu merkinnällä P (palvelujen ja hallinnon alue). Alueelle saa sijoittaa toimintaan liittyvää asumista. Korttelialueen enimmäiskerrosala on esitetty kaavakartalla ja se on 2600 kem2. Lisäksi alue sijaitsee yhdyskunnan vedenhankinnalle tärkeällä pohjavesialueella (pv- 1). Nyt suunniteltu ns. matkaparkkialue vaatinee alueen tarkempaa suunnittelua ja mahdollisesti joko poikkeamislupaa tai kaavamuutosta siten, että alueella olisi esimerkiksi merkintä RL (leirintäalue). Alue vaatinee tarkempaa suunnittelua ja alueen suunnittelussa tulee huolehtia alueella syntyvien jätevesien ja jätteiden käsittelystä niin, ettei alueen ympäristöä pilata.</p>	<p>Alueelle on aikaisemmin sijoitettuna majoitus- ja ravintolatoimintaa. Alueen mahdollinen kehittäminen suunnitellaan erikseen. Alueella on toimiva perusinfrastruktuuri, jota voidaan hyödyntää mahdollisessa alueen kehittämisessä.</p>	
<p>Veneilijöiden ja lähivesillä liikkuvien palvelut Kaavassa retkisatama on osoitettu merkinnällä LV- 1 venesatama. Alueelle saa rakentaa satamatoimintaan liittyviä rakennuksia ja rakennelmia, jota on sovitettava nykyiseen rakennuskantaan. Kaavaselostuksen mukaan venesatama on tarkoitettu pääasiassa virkistysalueyhdistyksen ja alueen asukkaiden käyttöön. Satama voi palvella esimerkiksi yhteysveneliikennettä. Kaavassa sekä Stora Halsö että Stickellandet on osoitettu VR merkinnällä. Lisäksi molempiin saariin on osoitettu veneranta (lv). Veneranta on tarkoitettu saarissa olevien loma-asuntojen ja virkistysalueella veneilevien käyttöön.</p>		

<p>Kehittämissuunnitelmasta ei saa selvyyttä, milloin alueen käyttö- ja hoitosuunnitelma tullaan laatimaan ja mikä kehittämis- suunnitelman rooli on käyttö- ja hoitosuunnitelmassa. Alueen kehittäminen koetaan positiivisena asiana, mutta kunnan tulee valvoa yleiskaavan toteuttamista ja sitä myötä sillä tulee olla rooli hoito- ja käyttösuunnitelman laadinnassa. Hoito- ja käyttösuunnitelman eikä sitä edeltävän kehittämissuunnitelman tarkoitus ei ole muuttaa osayleiskaavan perusratkaisuja alueidenkäytön ja infrastruktuurin suhteen.</p> <p>Useampi mainituista kehitystoimista edellyttää kunnan rakennusjärjestyksen mukaista rakennuslupaa.</p>	<p>Kehittämissuunnitelma ohjaa alueen käyttö- ja hoitosuunnitelman laatimista.</p> <p>Kehittämistoimet toteutetaan voimassaolevien säädösten mukaisesti.</p>	<p>Tarkennetaan käyttö- ja hoitosuunnitelmaprosessin kuvausta ja aikataulua.</p>
<p>SIUNTION KUNNANHALLITUS</p>		
<p>Suunnitelmat ovat pääosin kannatettavat. Kasvavaan kävijämäärään on varauduttava ennalta. Alueen käytölle on luotava kestävät edellytykset ottaen huomioon sekä luonto- ja maisema-arvojen säilyttäminen että virkistyskäyttö. Osa alueesta tulee jatkossakin olla selkeästi laajamittaisen virkistyskäytöltä suojeltuna alueena.</p>	<p>Alueelle jää osia, joihin virkistyskäyttöä ei tulla ohjaamaan.</p>	
<p>Suunnitelmassa on kyetty tunnistamaan ja ottamaan huomioon erilaisia käyttäjäryhmiä, mikä helpottaa mm. palveluiden suunnittelua. Suunnitelma sisältää myös runsaasti konkreettisia toimenpiteitä tavoitteiden saavuttamiseksi. Tavoitteet tulee toteuttaa suunnitellusti ja kehittämissuunnitelmassa on tätä varten tavoiteaikataulu.</p>		
<p>Mikäli alueella on vuosikymmenen lopulla noin 75 000 kävijää vuodessa, tämä edellyttää panostuksia infraan ja nykyistä laajempia</p>	<p>Suunnitelmalla ja siinä kuvatuilla toimilla pyritään vastaamaan ja varautumaan kävijämäärän kasvuun.</p>	

<p>palveluja. Jäte- ja saniteettiasioihin tulee kiinnittää huomiota. Lisäksi kaikkien suunnitelmassa tunnistettujen kohderyhmien huomioiminen edellyttää erillisiä panostuksia. Venesataman rakentaminen alueelle tulisi selvittää. Myös yksityisten palvelujen kehittyminen alueen reunamille olisi hyvä ottaa tarkemmin huomioon kehittämissuunnitelmassa. Erityisesti Störsvikin alueella tapahtuu väestön ja palveluiden kasvua, mikä lisää osaltaan Kopparnäs-Störsvikin alueen käyttöä.</p>	<p>Etenkin Störsvikin puolella suunnittelussa otetaan huomioon viereisten alueiden kehittyminen. Suunnitelmassa on maininta tästä.</p>	
<p>Viestintään ja alueen tunnettavuuden lisäämiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Siuntion kunta toivoo, että Siuntion ja Inkoon kunnat voisivat tehdä tässä asiassa tiivistä yhteistyötä Uudenmaan Virkistysalueen kanssa.</p>	<p>Uuvi suhtautuu erittäin positiivisesti viestintäyhteistyön lisäämiseen kuntien kanssa.</p>	
<p>Henkilö- ja matkailuajoneuvojen pysäköintialueet on osoitettava selkeästi, jotta pysäköinti kohdistuu tarkoitukseen varatuille alueille. Esteetön pääsy alueen rannoille tulee varmistaa. On tärkeätä, että myös liikuntaesteisten pääsy Sandfjärdenin/Sandvikenin uimarannan alueelle sekä Berguddenin silokallioille turvataan. Pääsy näille alueille on turvattava myös Siuntion suunnalta.</p> <p>Joukkoliikenneyhteyksien parantaminen tulisi ottaa suunnitteluun ja tavoitteeksi tulisi ottaa se, että suurin osa kävijämäärän kasvusta saataisiin joukkoliikenteen avulla. Yhteydet olisi tarkoituksenmukaista rakentaa HSL:n kautta hyödyntäen olemassa olevaa juna- ja bussiliikenteen verkostoja. Neuvottelut HSL:n kanssa asiasta tulisikin aloittaa pikaisesti.</p>	<p>Moottoriajoneuvojen pysäköintipaikat suunnitellaan huolellisesti ja osoitetaan selkeästi. Suunnitelman mukaan reittiä Störsvikin sisääntuloväyliltä Sandvikiin parannetaan, mikä parantaa alueen saavutettavuutta kaikille käyttäjäryhmille. Kopparnäsin puolelle on suunnitteilla helppokulkuisten reittien ja palveluiden lisäämistä. Pääsy lähelle ranta-alueita on jatkossakin mahdollista myös liikuntaesteisille.</p> <p>Tavoitteena on löytää ratkaisuja, joilla alueen saavutettavuutta julkisen liikenteen avulla voitaisiin parantaa. Uuvi toivoo asiassa yhteistyötä kuntien kanssa.</p>	<p>Lisätään suunnitelmaan tavoitteeksi julkisen liikenteen yhteyksien parantaminen alueelle.</p>

SIUNTION YMPÄRISTÖ- JA RAKENUSLAUTAKUNTA		
<p>Siuntion ympäristö- ja rakennuslautakunta toteaa, että kasvavaan kävijämäärään on varauduttava ennalta ja alueen käytölle on luotava kestävät edellytykset. Alueen kehittämisessä tulee kiinnittää erityistä huomiota luonto- ja maisema-arvojen säilymiseen.</p> <p>Kestävän virkistyskäytön varmistamiseksi ulkoilureitit on syytä merkitä aiempaa selvemmin. Reittien merkitseminen ja reitistön ylläpito helpottavat alueen tarkoituksenmukaista käyttöä. Kvarnträsk ja muut herkat alueet tulee jättää kokonaisuudessaan ohjattujen reittien ulkopuolelle.</p> <p>Alueen kehittämisessä tulee ottaa huomioon erilaiset käyttäjäryhmät. Esteetön pääsy alueen rannoille tulee varmistaa kaikille käyttäjäryhmille. Henkilö- ja matkailuajoneuvojen pysäköintialueet on osoitettava selkeästi, jotta pysäköinti kohdistuu tarkoitukseen varatuille alueille.</p>	<p>Kehittämissuunnittelun lähtökohtana on kasvavaan kävijämäärään varautuminen, ja alueen kestävä käyttö sekä luonto- ja maisema-arvojen säilyminen.</p> <p>Suunnitelman keskeinen osa on monipuolisen ja hyvin merkityn reittiverkoston kehittäminen, joka ohjaa alueen käyttöä sekä edistää luonto- ja maisema-arvojen säilymistä.</p> <p>Kvarnträskin alueelle suunnitelmassa ei ohjata virkistyskäyttöä lainkaan.</p> <p>Erilaisten käyttäjäryhmien pääsy ranta-alueille tullaan huomioimaan alueen kehittämisessä. Liikenteen ja pysäköinnin ohjaamiseen kiinnitetään alueella erityistä huomiota.</p>	
DEGERBYN KYLÄYHDISTYS		
<p>Degerbyn kyläyhdistys toteaa tyytyväisyytensä siitä, yleinen moottoriajoneuvoliikenneyhteys Berguddeniin ja Rävbergetille säilyy.</p> <p>Yhdistys kommentoi, että reitti Sandfjärdeniin on katkaistu sellaiselta etäisyydeltä rannasta, että heikosti liikkuvat, kuten lapsiperheet, tai sellaiset, jotka iän tai muun syyn takia eivät jaksa kävellä tätä tietä eivät voi hyödyntää rantaa.</p>	<p>Suunnitelmaluonnoksessa yleisen moottoriajoneuvoliikenteen ohjaaminen ja pysäköintijärjestelyt Sandfjärdeniin johtavan Råbergintien varrella ovat luonnostasolla ja pysäköintipaikan sijainti liitekartassa on suuntaa antava. Pysäköintijärjestelyt tarkentuvat tarkemman suunnittelun yhteydessä. Palautteeseen perustuen pysäköinti tullaan</p>	<p>Selvennetään Råbergintien liikennejärjestelyjen kuvausta.</p>

<p>Pyrkimyksenä on, ettei Sandfjärdenin hiekkarannan yläpuolella olevaa aluetta käytettäisi leirintäalueena – mahdollisia telttailijoita ohjattaisiin alueelle, missä nykyisin purettu kurssikeskus kerran sijaisi, kaukana merenrannasta, ja naapurista löytyisi ainoastaan konehalleja.</p> <p>Kopparnäsin virkistysalue on nimenomaan virkistysalue, eikä luonnonsuojelualue.</p> <p>Suunnitelmaluonnos olisi pitänyt laatia sekä suomeksi että ruotsiksi.</p>	<p>järjestämään lähemmäs Sandfjärdenin ranta-aluetta kuin luonnoksen liitekartassa on osoitettu.</p> <p>Telttailu tulee jatkossakin olemaan mahdollista jokamiehenoikeuksien puitteissa myös Sandfjärdenillä, jonne kehitetään myös sitä tukevia virkistyskäytön palveluita. Sen sijaan Kestikievarinmäelle suunniteltu matkaparkkialue palvelisi nimenomaan matkailuajoneuvoilla alueelle saapuvia.</p> <p>Leirintäalueen ylläpitäminen on säänneltyä toimintaa. Se vaatii asianmukaisia puitteita ja valvontaa, joilla esimerkiksi varmistetaan, ettei toiminta aiheuta ympäristön pilaantumista tai roskaantumista tai vähennä merkittävästi ympäristön viihtyisyyttä. Uuvilla ei ole mahdollisuutta ylläpitää tällaista toimintaa Sandfjärdenin alueella.</p> <p>Kopparnäs-Störsvikiä hoidetaan ja kehitetään virkistysalueena, luonto- ja maisema-arvot huomioiden. Kvarnträskin alue on yksityinen suojelualue, josta suurin osa sijaitsee Metsähallituksen hallinnoimalla alueella ja pieni osa Uuvien alueelle. Störsvikin puolella sijaitsevat Metsähallituksen hallinnoimat alueet ovat osa perustettavaa luonnonsuojelualueita.</p>	<p>Valmis kehittämissuunnitelma laaditaan sekä suomeksi että ruotsiksi.</p>
<p>PRO INKOO RY</p>	<p>Rakennetun ympäristön esteettömyysvaatimukset täyttävien ratkaisujen</p>	
<p>Vammaisten ja toimintarajoitteisten ihmisten oikeudet tasavertaiseen kohteluun on</p>	<p>Rakennetun ympäristön esteettömyysvaatimukset täyttävien ratkaisujen</p>	

<p>ihmisoikeuskysymys; siksi täytyy kaikessa julkisessa uudisrakentamisessa huomioida ja vastata tämän ryhmän tarpeisiin. Esteettömät ratkaisut ovat kuitenkin vallan eri asia kuin soveltuva liikunta, jossa etsitään aktiivisille ihmisille liikuntamuotoja, jota he voivat soveltaa toimintaesteestään huolimatta.</p> <p>Toivottavasti mukaan suunnitteluun kutsutaan myös Inkoon ja Siuntion vammaisneuvostot ja ikäihmisten neuvostot. Inkoon vammaisneuvosto sekä Inkoon ikäihmisten neuvosto on aikaisemmin osallistunut Kopparnäsin alueen suunnitteluun sekä paikan päällä että lausuntoja antamalla.</p>	<p>toteuttaminen on luontoympäristöissä erittäin haastavaa. Uuvi pyrkii suunnittelemaan alueen palveluita siten, että ne ovat helppokäyttöisiä mahdollisimman monelle erilaiselle käyttäjälle. Tähän liittyy oleellisesti soveltavan luontoliikunnan näkökulma.</p> <p>Kopparnäs-Störsvikin kehittämissuunnitelmaluonnosta on esitelty Inkoon vammaisneuvostolle, jonka kanssa yhteistyötä myös jatketaan.</p>	
<p>Alue, rakenteet ja logistiikka</p> <p>Valtaosa Suomen virkistys- ja luonnonsuojelualueista sijaitsee sisämaassa. Kopparnäsin alueen luonto osittain vielä koskemattomine merenrantoineen on uniikki. Liikennejärjestelyt ja toimintojen sijoittaminen eri paikkoihin koskettaa jokaista alueen käyttäjää ja herättävät kuohuvia tunteita, jopa niin että koko perusidea luontoarvojen tuomisesta jokaisen ulottuville unohtuu. Julkisen liikenteen puuttuminen on ongelmallista. Alueen sisäisen liikenteen ohjaamiseen on löydettävä mahdollisimman monia tyydyttävä turvallinen kompromissi, jossa saa soveltaa positiivista syrjintää ja järjestää erityisryhmille omat ratkaisut.</p>	<p>Kehittämissuunnittelun lähtökohtana on kasvavaan kävijämäärään varautuminen, ja alueen kestävä käyttö sekä luonto- ja maisema-arvojen säilyminen. Erilaisilla kehittämistoimenpiteillä on tarkoitus turvata niitä luonto- ja virkistyskäyttöarvoja, mitä varten koko alue on olemassa sekä takaamaan kävijöille turvallinen ja miellyttävä alueen käyttökokemus. Lisäksi suunnitelluilla kehittämistoimilla pyritään parantamaan alueen käytettävyyttä ja palveluita erilaisille käyttäjäryhmille.</p> <p>Erilaisten käyttäjäryhmien pääsy alueen eri osiin tullaan huomioimaan alueen kehittämisessä.</p>	
<p>PORKKALAN PARENTEESI</p>		
<p>Suunnitelmassa on ajo Sandfjärdenin ja Sandvikenin uimarannoille estetty. Etäisyys parkkipaikalta Sandfjärdenin uimarannalle pitenis 100 metristä 800 metriin ja Sandvikenin</p>	<p>Suunnitelmaluonnoksessa yleisen moottoriajoneuvoliikenteen ohjaaminen ja pysäköintijärjestelyt Sandfjärdeniin johtavan Råbergintien varrella ovat luonnostasolla ja</p>	<p>Selvennetään Råbergintien liikennejärjestelyjen kuvausta.</p>

<p>uimarannalle 500 metristä 1500 metriin. Toki etäisyys Störsvikin puolelta lyhenisi 1200 metristä 1000 metriin ja yhteys esitetään parannettavaksi. Periaatteessa parkkipaikan sijoittaminen vähän kauemmaksi Sandfjärdenin uimarannasta on kannatettava ajatus, mutta noin 200 metrin etäisyys rannalle olisi suositeltavampi vaihtoehto.</p> <p>Opastuskeskuksen sijoittaminen rannan läheisyyteen nykyisen saunan tuntumaan on kannatettava ajatus. Alue on kuitenkin hyvin matalan ja lounaistuulilta alttiin rannan tuntumassa, joten veneilijöiden on vaikea päästä alueelle. Melojille paikka soveltuu paremmin paitsi kovilla lounaistuulilla.</p> <p>Alueelle suunniteltujen uusien polkujen toteuttaminen on kannatettava ajatus. Myös niiden luokittelu on hyvä lähtökohta. Pyöräilyreittien toteuttamisessa pitää huomioida alueen ”hiljaisempi” käyttö, ettei synny ristiriitoja eri ryhmien välillä.</p> <p>Kestikievarimäen kehittäminen matkaparkkialueeksi ei ole kovin helposti toteutettavissa, vaikka alueen infra on jo olemassa. Alueelta on toista kilometriä matkaa lähimpään rantaan ja suunnilleen sama matka opastuskeskukseen. Kestikievarimäelle pitäisi löytää toinen käyttötarkoitus.</p> <p>Suunnitelmassa todetaan, että sisääntuloväylien parantaminen edellyttää yhteistä näkemystä eri osapuolten kesken. Koska suurin osa liikenteen lisäyksestä johtuu alueen virkistyskäytöstä, tulisi yhdistyksen ottaa aktiivisen roolin näissä hankkeissa.</p>	<p>pysäköintipaikan sijainti liitekartassa on suuntaa antava. Pysäköintijärjestelyt tarkentuvat tarkemman suunnittelun yhteydessä. Palautteeseen perustuen pysäköinti tullaan järjestämään lähemmäs Sandfjärdenin ranta- aluetta kuin liitekartassa on osoitettu.</p> <p>Veneilyn palveluita kehitetään alueen muissa osissa.</p> <p>Alueen reittien suunnittelussa otetaan huomioon erilaiset käyttäjäryhmät ja pyritään ennaltaehkäisemään mahdollisia ongelmia.</p> <p>Kestikievarinmäki on nähty parhaana vaihtoehtona matkaparkkityyppiselle toiminnalle alueella. Alueella on toimiva perusinfra, jota voidaan varsin helposti hyödyntää tätä toimintaa varten. Lähempää rantoja ei alueelta löydy tälle toiminnalle soveltuvaa paikkaa.</p>	
--	--	--

<p>SUOMEN LUONNONSUOJELULIITON UUDENMAAN PIIRI</p>		
<p><i>Alueen kaupallisen käytön sekä virkistyskäytön kehittämistä</i></p> <p>Kopparnäsin alueella on jo nyt erittäin merkittävää virkistyskäyttöä, joka näkyy myös suosituimpien alueiden kulumisena. Alueen houkuttelevuus virkistyskäytön kannalta tulee vääjäämättä kasvamaan ilman merkittäviä kehitystoimia tai erityistä mainostamistakin.</p> <p>Kopparnäsin alue tarjoaa mahdollisuuksia myös pienimuotoiseen luontomatkailuun. Tämä toiminta on kuitenkin syytä säätää sille tasolle, että luonnolle ja alueen vakiintuneelle virkistyskäytölle aiheutuvat haitat pidetään siedettävällä tasolla.</p> <p>Kopparnäsin luontoalueella on sen verran runsaasti kulutukselle erityisen herkkiä tai jo nyt häiritsevästi kuluneita alueita, että toivomme virkistysalueyhdistykseltä pidättyväistä suhtautumista myös erilaisiin massatapahtumiin.</p>	<p>Kehittämistoimilla pyritään ohjaamaan alueen käyttöä, millä vaikutetaan luonto- ja maisemiarvojen säilymiseen.</p> <p>Alue on ensisijaisesti olemassa yhdistyksen jäsenkuntien asukkaiden monenlaista virkistyskäyttöä varten. Alueen luontomatkailukäyttöä tullaan säätämään, pitämään se pienimuotoisena ja sen reunaehtona on sitoutuminen kestävän luontomatkailun periaatteisiin. On huomattava, että erityisesti kaupungistumisen myötä yhä useampi käyttää mielellään erilaisia luontomatkailun palveluita.</p> <p>Ks. yllä. Jokaisen tapahtuman järjestäminen arvioidaan ja luvitetaan erikseen.</p>	
<p><i>Alueen luontoarvoista</i></p> <p>Kopparnäsin aluekokonaisuuden luontoarvojen huomiointi on kirjattu useampaankin kehittämissuunnitelmaluonnoksen kohtaan, mutta kyseisiä arvoja ei ole luontotyyppi- tai lajistotasolla yksilöity. Vaikutukset luontoarvoihin tulee selvittää. Alueella aikaisemmin tehdyt</p>	<p>Luontoselvitykset tehdään niillä alueilla, joihin virkistyskäyttöä suunnitellaan ohjattavaksi.</p> <p>On huomattava, että Uuvin hallinnoima alue on virkistys- eikä luonnonsuojelualue (poikkeuksena pieni alue Kvarnträskillä). Tällä hetkellä ei ole</p>	

<p>luontoselvitykset vaativat selvästi päivittämistä ja täydentämistä. Selkein ja kiireisin luontotiedon täydentämisen tarve liittyy niihin osa-alueisiin, joihin kehittämissuunnitelmassa esitetään muuttavaa maankäyttöä.</p>	<p>suunnitteilla uusien luonnonsuojelualueiden perustamista Uuvin alueelle. Suunnittelualueeseen kuuluvat Metsähallituksen alueet on perustettu luonnonsuojelualueiksi. Näiden alueiden osalta Metsähallitus vastaa luontotiedon hankkimisesta sekä niille suunniteltujen kehittämistoimenpiteiden hyväksymisestä.</p>	
<p>Reitistöistä Suunnitelmassa esitetään alueen nykyisen reittiverkoston merkittävää kehittämistä, mukaan lukien joukkoa uusia reittejä. Reittien toteutustapaa ei kuitenkaan kerrota tarkemmin. Reittien luontovaikutuksen osalta on suuri ero sillä, onko kyseessä kapea, yhden retkeilijän liikkumiseen soveltuva polkumainen 1-2 metriä leveä reitti vai varsinainen useiden metrien levyinen ulkoilureitti.</p> <p>Luonnoksesta esitetään poistettavaksi kaksi esitettyä uutta reittiä.</p> <p>1) Korsebergetin uusi reitti kulkee arvokkaassa erikäisessä vanhassa metsässä ja turhan lähellä arvokkaita kalliojyrkänteitä. Alue on luonteva alue jättää muuten melko lailla kattavan rantareittiverkoston ulkopuolelle.</p> <p>Långmossenin pohjoispuolelle on esitetty reittiä, joka kulkee keskellä Långmossenin ja sen pohjoispuolisten erillisten piensoiden ja soistumien muodostamaa edustavaa rannikon piensuokeskittymää. Esitämme reitin poistamista, mikäli sitä ei ole mahdollista toteuttaa niin kevyenä, että haittoja alueen soistumille ei muodostu</p>	<p>Alueelle ei suunnitella uusia leveitä ulkoilureittejä, vaan kapeita, polkumaisia, tarvittaessa kestäväitä reittejä.</p> <p>Korsebergetin reitti tarjoaa mahdollisuuden kohtuullisen mittaisen ympyräreitin kulkemiseen Störsvikin alueella. Se palvelee myös paikallisen luontokoulun tarpeita lyhyenä luontopolkuna, joka sopii myös pienten lasten ympäristökasvatukseen. Polkulinjaus on Störsvikin voimassa olevan hoito- ja käyttösuunnitelman mukainen, ja siihen on olemassa kunnan ympäristöviranomaisen toimenpide lupa.</p> <p>Polulla on erittäin tärkeä merkitys reitistön osat yhdistävänä lyhyenä yhdyspolkuna ja se on myös merkitty ohjeellisesti voimassaolevaan osayleiskaavaan reittivarauksena. Polku on suunniteltu kulkevan pääosin kivennäismaalla, ei suolla. Reitti on tarkoitus toteuttaa kapeana, polkumaisena reittinä, ja se suunnitellaan siten että sen luontovaikutukset ovat vähäiset.</p>	<p>Tarkennetaan reittien suunnitteluperiaatteita.</p>

Rauhoitusalueiden sekä määriteltyjen käyttörajoitusten tarpeesta Kehittämissuunnitelmaprosessi on luonteva paikka esittää ja rajata myös ne suunnittelualueen osat, joiden osalta pyritään ensisijaisesti vähentämään tulevan ja jopa nykyisen virkistyskäytön aiheuttamia haittoja. Suunnittelualueella tällaisia selkeitä rajoitusalueita ovat Klobbackan ja manneralueen väliset ruovikkoalueet. Klobbackan, Gåsörenin ja Märgrundetin välinen pieniä luotoja sisältävä vesialue sekä Långmossenin sekä sen pohjoispuolisten piensoiden alue.

Tärkeimpien linnusto- ja luontoalueiden osalta tulisi vakavasti harkita alueiden perustamista suojelualueiksi, jolloin rauhoitusmääräysten avulla saataisiin tehokkaammat keinot alueiden kestävän käytön turvaamiseen. Lisäksi on syytä lisätä kyltein valistusta, jolla muistutetaan nuotiokielloista ja koirakurista sekä pyritään vähentämään liikkumista luontoarvoiltaan herkimmillä osa-alueilla, Kvarnträskin suojelualue erityisesti mainiten. Tärkeää on myös nostaa esille ne linnustonsuojelulliset syyt, joiden vuoksi keskeisenä pesimäaikana tulisi välttää liikkumista reittien ulkopuolella.

Suunnitelman tarkoitus on ohjata ja kanavoida virkistyskäyttöä. Osalle alueista ei ohjata virkistyskäyttöä lainkaan. Mm. palautteessa mainituille alueille ei tulla ohjaamaan virkistyskäyttöä.

Myöhemmin tarkemmin suunniteltavassa opastusviestinnässä lisätään informaatio-ohjausta alueen luontoarvoista ja erityisen herkistä alueista. Alueelle ei olla tällä hetkellä suunnittelemassa uusien luonnonsuojelualueiden perustamista mutta asiaa voidaan harkita.

<p>Muuta Kehittämissuunnitelmaa on syytä täydentää toimenpiteillä, joilla huolehditaan 0-2 vuoden aikana jätehuollon tason nostosta sekä pääkäyttöön soveltuvien reittien selkeästä merkinnästä. Liikennejärjestelyissä ehdotetaan autoilun rajoittamista, mikä on piirin mielestä sinänsä kannatettava asia. Mutta liikuntarajoitteisten ja esim. lapsiperheiden pääsy retkeilemään, uimaan ja luontoelämysten pariin on myös tärkeää ja tämä kannattaa punnita rajoitusten yhteydessä. Uusien parkkipaikkojen tarvetta ja paikkoja sekä väylien leventämistä on tarkkaan harkittava, ettei haittoja herkille kohteille tule lisää. mahdollista huomioida itse suunnitelmassa.</p>	<p>Alueella on kattava jätehuolto. Uuvi pyrkii toiminnassaan edistämään roskattoman retkeilyn periaatteita. Reitit toteutetaan hyvin merkittyinä, mikä edistää niillä pysymistä ja vähentää reittien ulkopuolisten alueiden käyttöä ja kulumista. Pysäköintipaikkoja laajennetaan ja lisätään vain tarpeen mukaan. Teiden leventämistä tehdään vain siinä mittakaavassa kuin on liikenneturvallisuuden kannalta välttämätöntä.</p>	
<p>INKOON-SIUNTION YMPÄRISTÖYHDISTYS</p>		
<p>Merkittävä luontoalue Kopparnäs-Störsvikin alue tunnetaan valtakunnallisesti tärkeänä luonto- ja virkistysaluekokonaisuutena. Siksi pidämme tärkeänä alueen luonnontilan säilyttämistä.</p>	<p>Alueelle ei suunnitella merkittävää uutta rakentamista tai uusia käyttömuotoja, jotka uhkaisivat alueen nykyistä tilaa. On myös hyvä huomata, että alue on ollut pitkään monipuolisen ihmisen toiminnan vaikutuspiirissä.</p>	
<p>Pohjavesialue On varmistettava, että Virkistysalueyhdistyksen tai mahdollisten palveluntarjoajien mitkään rakentamishankkeet eivät kohdistu pohjavesialueelle tai sen läheisyyteen.</p>	<p>Ns. Kestikievarinmäki on alueen ainoa pohjavesialue. Alueella on ollut ja on edelleen yksityisen maanomistajan monipuolista toimintaa. Uuvin alueelle suunnitellussa toiminnassa huomioidaan pohjavesialue.</p>	
<p>Luonnon hoito Luonnonhoidon suunnitelma mainitaan, mutta se puuttuu. Luonnonhoidon suunnitelmien tulee perustua alueelta laadittuihin ajantasaisiin luontoselvityksiin. Hoito- ja käyttösuunnitelmat ovat vanhoja, joten ne on päivitettävä ja uusittava.</p>	<p>Kommentoitavana olleen virkistyskäytön kehittämissuunnitelman laatiminen on osa Kopparnäs-Störsvikin virkistysalueen käyttö- ja hoitosuunnitteluprosessia. Siihen kuuluu myös luonnonhoidon suunnitelmien päivitys tarvittavine selvityksineen.</p>	

<p>Myös Virkistysalueyhdistyksen hallinnoimalla, Uudenmaan kuntien yhteisellä alueella on luontoarvoiltaan ja kulttuurihistoriallisesti merkittäviä alueita, jotka pitäisi suojella. Juuri suunnitteluvaiheessa tulee ne ottaa huomioon ja suojella liialta kulutukselta esimerkiksi kulkureittejä suunniteltaessa. Esimerkkeinä suojeltavista kohteista voisi mainita Långmossen suon, kangaskiurujen ja kehrääjien pesimäalueen kallioharjanteen metsiköissä sekä Korsebergetin jyrkänteet.</p>	<p>Sekä alueen luonnonhoidon suunnittelu että virkistyskäytön tarkempi suunnittelu tehdään erikseen. Tarkemmassa suunnittelussa hyödynnetään tehtäviä luontoselvityksiä niiltä alueilta, joille virkistyskäyttöä suunnitellaan ohjattavaksi. Suunnitelman tarkoitus on ohjata ja kanavoida virkistyskäyttöä. Osalle alueista ei ohjata virkistyskäyttöä lainkaan.</p>	
<p>Reitistö Kehittämissuunnitelmassa on puutteita reitistön kuvaamisessa: puuttuu tarkempi selostus poluista. Reitistön infrasta ei myöskään ole tarkempaa kuvausta. On epäselvää, mistä reiteistä pitäisi antaa palautetta. Ympäristövaikutusten arviointi puuttuu reitistöltä.</p> <p>Korsebergetin polku Störsvikiin Kolavikenintien itäosaan on raivattu v. 2019. Korsebergetin luonto on paikallisesti arvokas. Korsebergetin alue ei ole toteutuskelpoinen luontopolulle, vaan se pitää säilyttää huomattavien luontoarvojen takia tuleville sukupolville luonnontilaisena.</p> <p>Långmossenin yli menevästä polusta puuttuu suunnitelma, miten soinen kannas ylitetään ja erityisesti siitä puuttuu ympäristövaikutusten</p>	<p>Reittien yksityiskohtainen suunnittelu ja arviointi tehdään virkistyskäytön tarkemman suunnittelun yhteydessä. Alueelle ei suunnitella uusia leveitä ulkoilureittejä, vaan kapeita, polkumaisia, tarvittaessa kestäväitä reittejä. Runkoreitistö on esitetty suunnitelmassa. Runkoreitistön suunnittelu perustuu olemassa olevaan tietoon luontoarvoista, jota tarkennetaan jatkosuunnittelussa.</p> <p>Polku tarjoaa mahdollisuuden kohtuullisen mittaisen ympyräreitien kulkemiseen Störsvikin alueella. Se palvelee myös paikallisen luontokoulun tarpeita lyhyenä luontopolkuna, joka sopii myös pienten lasten ympäristökasvatukseen. Polkulinjaus on Störsvikin aiemman hoito- ja käyttösuunnitelman mukainen, ja siihen on olemassa kunnan ympäristöviranomaisen toimenpidelupa.</p> <p>Polku on suunniteltu Långmossenin pohjoispuolelle, ei Långmossenin suolle. Muuten ks. yllä. Polulla on erittäin tärkeä merkitys</p>	<p>Tarkennetaan suunnitelmaan reittisuunnittelun ja -toteutuksen periaatteita.</p>

<p>arviointi. Polku joka tapauksessa rikkoisi eläinten luontaisen elinympäristön, joten sen toteuttamisesta pitäisi luopua.</p> <p>Råbergetin tietä myötäilevän uuden polun tarve on kyseenalainen. Onko tarvetta pirstoa muutoin yhtenäistä aluetta, jos vieressä menee jo tie. Alue on luontaista elinaluetta eläimistöille.</p> <p>Luonnonsuojelualue Kvarnträskin rannalla on laittomia tulisihoja ja polut ovat myös kuluneet niin, että puiden juuristo näkyy poluilla ja kallioilta juuria on revitty jopa irti. Virkistyskäytön lisääntyessä järvellä myös melu on lisääntynyt.</p> <p>UUVIn pitäisi merkitä maastoon ja nettisivuilleen selvät säännöt ja valistaa, miten rauhoitusalueella käyttäydytään.</p> <p>Kvarnträskin alueella ei saa sääntöjen mukaan pitää suunnistus- tai massatapahtumia.</p> <p>Tiet ja pysäköintialueet Nykyinen pysäköintitila riittää normaalikäytössä. Olemassa olevien parkkipaikkojen maltillinen laajentaminen vastaa hyvin lähitulevaisuuden tarpeisiin massatapahtumia lukuun ottamatta.</p> <p>Suunnitelma katkaista puomituksin tiet yksityisiltä vierailijoilta ja rakentaa suuri parkkialue kilometrien päähän tärkeimmistä ranta-alueista, mutta avata yhteydet</p>	<p>reitistön osat yhdistävänä lyhyenä yhdyspolkuna ja se on myös merkitty ohjeellisesti voimassaolevaan osayleiskaavaan reittivarauksena.</p> <p>Tie ei sovellu luonnossa liikkumisen reitiksi. Alue ei ole yhtenäinen, koska siellä on jo tie.</p> <p>Kvarnträskin alueelle ei suunnitelmassa ohjata virkistyskäyttöä ja kävijöitä lainkaan. Alueelle on syntynyt polkuja puutteellisen käytön ohjaamisen seurauksena.</p> <p>Informaatio-ohjausta parannetaan opastusviestinnän toteuttamisen yhteydessä (tarkempi suunnittelu).</p> <p>Suurin osa Kvarnträskin alueesta sijaitsee Metsähallituksen hallinnassa olevalla alueella. Metsähallitus ratkaisee omalle alueelleen sijoittuvat lupa-asiat.</p> <p>Suunnitelmassa pysäköintialueita on tarkoitus laajentaa tai lisätä tarpeen mukaan. Mahdollisten tapahtumien pysäköinti ratkaistaan tapauskohtaisesti.</p> <p>Yleisen moottoriajoneuvoliikenteen rajoittamisella arvokkailla ranta-alueilla pyritään turvaamaan ne luonto- ja virkistyskäyttöarvot, mitä varten koko alue on olemassa sekä</p>	
---	---	--

<p>massatapahtumille ja yrittäjille on epäoikeudenmukainen ja kestävä. Erityisen turhaa olisi katkaista Råbergintie ja rakentaa uusi parkkialue keskelle metsää.</p> <p>Nykyiset luvattomat tien sivuhaarautumat pitää puomitaa, jotta niiden käyttö loppuu.</p>	<p>takaamaan kävijöille turvallinen ja miellyttävä ranta-alueiden käyttökokemus. Kävelymatkat pysäköintipaikoilta rannoille tulevat suunnitelman mukaan olemaan kymmeniä-satoja metrejä.</p> <p>Vapaan yleisen moottoriajoneuvoliikenteen salliminen ranta-alueille on vaikutuksiltaan täysin eri luokkaa kuin satunnaisen luontomatkailuyrittäjän liikennöinnin salliminen esim. kanoottikuorman kanssa lähelle rantaa.</p>	
<p>Uimarannat</p> <p>Sandfjärdenin uimarannan raivaaminen ja kunnostaminen on tärkeää. Sandfjärdeniin on valmis tie perille. Råbergintien puomitus vähentäisi häiriötekijöitä, mutta matka ei saisi pitkittyä paljon eikä tarkoittaa massiivisia uusia parkkialueita puiden hakkuineen.</p> <p>Uhkana myös on, että Sandfjärdenin uimarannan käyttö yritysten luontomatkailutoimintaan ei mahdollistaisi paikallisten ja muiden kävijöiden mahdollisuutta uimarannan käyttöön etenkin kesäisin.</p> <p>Ympäristövaikutusten arviointia Sandvikenin puolelle ei ole tehty kasvavien käyttäjämäärien takia (itse ranta, kulku rannalle läpi luonnonsuojelun alueen ja Kvarnträskin). Ranta pitäisi myös kunnostaa.</p> <p>Suunnitellun opastuskeskuksen yhteydessä oleva Sandarbuktenin uimaranta on kivikkoinen. Sandarbuktenin rannalla on myös vaarallinen,</p>	<p>On huomattava, että Kopparnäsissä ei ole varsinaista uimarantaa. Sandfjärdenin ranta-alueen virkistyskäyttömahdollisuuksia kehitetään, ja matka pysäköintipaikalta rantaan pidetään kohtuullisena.</p> <p>Alue on ensisijaisesti olemassa yhdistyksen jäsenkuntien asukkaiden monenlaista virkistyskäyttöä varten. Alueen luontomatkailukäyttöä tullaan säätelemään, pitämään se pienimuotoisena ja sen reunaehtona on sitoutuminen kestäväen luontomatkailun periaatteisiin.</p> <p>Rannan kehittämistoimenpiteet ja tarkempi arviointi ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa. Rannalle ei kuljeta Kvarnträskin luonnonsuojelun alueen läpi.</p> <p>Opastuskeskuksen yhteyteen ei ole suunniteltu uimarantaa. Muuten alueella tehtävät toimet ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa.</p>	<p>Lisätään suunnitelmat Råbergintien ja Sandfjärdenin alueen kehittämisestä.</p>

<p>vanha laituri, joka on purettava tai vähintään kunnostettava ja varustettava varoitustaululla veden mataluudesta.</p>	<p>Sandarbuktenin pohjukassa olevaa suosittua uimapaikkaa on tarkoitus kunnostaa.</p>	
<p>Kestävä kehitys Kestävän kehityksen toimintasuunnitelma puuttuu, vaikka kestävyys mainitaankin. Suunnitelmassa viitataan yhdessä kohdassa luontomatkailun periaatteisiin, mutta itse periaatteet puuttuvat.</p> <p>Keskeinen osa kestävää toimintaa on jätehuollon järjestäminen. Se puuttuu suunnitelmasta kokonaan. Mielestämme pelkkä ohje retkeilijöille, että jokainen vie omat roskansa pois mennessään, ei riitä, kun suunnitelmassa on mukana kaupallisia toimijoita ja massatapahtumien järjestäjiä.</p> <p>Kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti ei käytetä muovia kylteissä, reittimerkinnöissä, tiedotteissa. Myöskään puihin naulattavia opasteita ei tule käyttää. Kestävä on pitää huolta, siivota ja korjata rakennettua infraa. On huolehdittava olemassa olevan rakennuskannan kunnossapidosta mittavan purkamisen ja uuden rakentamisen sijaan.</p>	<p>Suunnitelman tarkoitus on alueen käyttöä ohjaamalla turvata luonto-, maisema- ja virkistyskäyttöarvoja, sekä parantaa alueen palveluita. Alueen kehittäminen suunnitelmallisesti ja käytön ohjaaminen on itsessään alueen kestävä käyttön edellytys. Kehittämissuunnittelu perustuu näkemykseen alueen kestävästä käytöstä, jossa otetaan huomioon eri näkökulmat.</p> <p>Alueella on kattava jätehuolto. Uuvi pyrkii toiminnassaan edistämään roskattoman retkeilyn periaatteita. Luontomatkailutoiminnan ja tapahtumien järjestäjien kanssa käytännöistä sovitaan aina erikseen ehtona toiminnan luvitukselle.</p> <p>Käytettävät materiaalit yms sekä rakenteiden uusimisen tarve ratkaistaan tarkemman suunnittelun yhteydessä.</p>	<p>Lisätään kestävä luontomatkailun periaatteet</p>
<p>Muut alueen hankkeet ja suunnitelmat Störsvikin puolelle on suunnitteilla uusi ”Hannun aarnion suojelualue”, jota ei lainkaan mainita</p>	<p>Suunnitelmaa kirjoitettaessa suojelualueen säädösvalmistelu oli kesken. Metsähallitus vastaa</p>	

<p>suunnitelmaluonnoksessa. Mm tällä alueella järjestettiin kilpailuja.</p> <p>Porkkalan ja Störsvik-Kopparnäsin uudelleen ajankohtainen kansallispuistohanke on jätetty mainitsematta.</p>	<p>tapahtumien luvituksesta hallinnassaan olevilla alueilla.</p> <p>Asiasta ei ole mitään päätöstä. Kehittämissuunnitelmassa ei ole aiheellista lähteä spekuloidaan poliittisesta päätöksenteosta riippuvasta asiasta.</p>	
<p>Massatapahtumat</p> <p>Alueen käytön tulisi olla ensisijaisesti omaehtoista ja massatapahtumien harkiten toteutettuja poikkeuksia. Lisäksi reitit pitäisi suunnitella niin, ettei muiden käyttäjien suosituimpia kohteita, suljeta kisojen takia muilta. Turhien polkujen raivaamista on vältettävä tapahtumien yhteydessä. Tapahtumien tulisi olla pienimuotoisia ja ajoitettuna pesintäkauden ulkopuolelle, harvakseltaan, ei vuosittain. Massatapahtumista on tehtävä vaikutusten arviointi ja luonnon ennallistamissuunnitelma.</p>	<p>Alue on ensisijaisesti olemassa yhdistyksen jäsenkuntien asukkaiden monenlaista virkistyskäyttöä varten. Tapahtumat ovat olleet ja ovat myös jatkossa poikkeuksia. Jokainen tapahtuma harkitaan ja luvitetaan tapauskohtaisesti prosessissa, jossa arvioidaan tapahtuman vaikutukset sekä määritellään sen reunaehdot ja tarpeelliset toimet tapahtuman jälkeen.</p>	
<p>Rauhoittaminen</p> <p>Klobbacka-Gåsören-Märgrundet ja manneralueen väliin jäävä ruovikkolahti tulisi tärkeinä lintujen pesimäalueina rauhoittaa, kieltää moottoroitu vesiliikenne näillä alueilla ja rauhoitusalueet merkitä. Maihinnousu tämän alueen pesimäluodoille on kiellettävä pesimäaikaan.</p> <p>Kävijöitä tulee kehottaa välttämään liikkumista myös manneralueella harvinaisten ja uhanalaisten lintujen pesimäalueilla (kallioselänteet, Kvarnträsk).</p>	<p>Myöhemmin tarkemmin suunniteltavassa opastusviestinnässä lisätään informaatio-ohjausta alueen luontoarvoista ja erityisen herkistä alueista. Alueelle ei olla tällä hetkellä suunnittelemassa uusien luonnonsuojelualueiden perustamista mutta asiaa voidaan harkita.</p> <p>Kvarnträskille ei suunnitella ohjattavan virkistyskäyttöä lainkaan. Kallioselänteiden osalta niillä kulkevat vakiintuneet polut on suunniteltu merkittäviksi, mikä ohjaa käytön polulle ja</p>	

<p>Koirien kiinnipitoaika on 1.3- 19.8. Ilman maanomistajan lupaa ei koira saa pitää muunakaan aikana irti toisen alueella, luonnonsuojelualueilla on voimassa ympärivuotinen irtipitokielto.</p>	<p>vähentää oleellisesti liikkumista muualla kallioalueilla. Polkujen linjauksessa hyödynnetään luontotietoa eikä niitä linjata luontoarvoiltaan herkille paikoille. Osalle kallioalueista ei ohjata lainkaan virkistyskäyttöä.</p> <p>Myöhemmin tarkemmin suunniteltavassa opastusviestinnässä lisätään informaatio-ohjausta koirien kiinnipitämisestä. Yhdistys ei myönnä yleistä koirien irtipitolupaa alueella.</p>	
<p><i>Luonnonsuojelun, ympäristövaikutusten arvioinnin ja luonnonhoidon kehittämisen puutteet suunnitelmassa</i></p> <p>Merkittävien luontoarvojen huomiointi reittisuunnittelussa puuttuu. Störsvikin alueen hoito- ja käyttösuunnitelmassa esiin nostettuja luontoarvoja ja tunnistettuja luonto- ja lajiselvityspuutteita ei olla huomioitu.</p> <p>Ympäristövaikutusten arviointi puuttuu koko suunnitelmasta. On laadittava hoito- ja kunnossapitosuunnitelmien pohjaksi ympäristövaikutusten arvioinnit kävijämäärien kasvusta, sekä maa- että vesiliikenteen lisääntymisestä, kaupallisen toiminnan aloittamisesta ja monipuolistumisesta, massatapahtumien järjestämisestä, erilaisten välineellisten liikuntaharrastusten vaikutuksista kuten esim. maastopyöräily, sukeltaminen, lumi-, purje-, suppilautailu, hiihtäminen, luistelu, riippuliitely, jne. Luonnoksesta puuttuu jo nykyisten käytettyjen ja kuluneiden reittien kunnossapitosuunnitelma ja aikataulus.</p>	<p>Alueelle ei suunnitella merkittävää uutta rakentamista tai uusia nykyisestä käytöstä poikkeavia käyttömuotoja, jotka uhkaisivat alueen nykyistä tilaa. Alueella saa harrastaa erilaisia aktiviteetteja jokamiehenoikeuksien puitteissa eikä niitä ole tarvetta tai mahdollisuuksia rajoittaa.</p> <p>Kommentoitavana olleen virkistyskäytön kehittämissuunnitelman laatiminen on osa Kopparnäs-Störsvikin virkistysalueen käyttö- ja hoitosuunnitteluprosessia. Siihen kuuluu myös luonnonhoidon suunnitelmien päivitys tarvittavine selvityksineen. Virkistyskäytön ml reittien tarkempi suunnittelu tehdään erikseen. Tarkemmassa suunnittelussa hyödynnetään tehtäviä luontoselvityksiä niiltä alueilta, joille virkistyskäyttöä suunnitellaan ohjattavaksi.</p> <p>On huomattava, että Uuvin hallinnoima alue on virkistys- eikä luonnonsuojelualue (poikkeuksena</p>	

	<p>pieni alue Kvarnträskillä). Tällä hetkellä ei ole suunnitteilla uusien luonnonsuojelualueiden perustamista Uuvin alueelle. Suunnittelu-alueeseen kuuluvat Metsähallituksen alueet on perustettu luonnonsuojelualueiksi. Näiden alueiden osalta Metsähallitus vastaa luontotiedon hankkimisesta.</p>	
ESPOON SUUNTA		
<p>Suunnistus alueen yhtenä virkistys- ja harrastuskäyttömuotona Suunnistus on ollut pitkään alueen vakiintunut organisoitu virkistyskäyttömuoto. Pyydämme kunto- ja kilpasuunnistuksen sisällyttämistä mainittuna asiana kehittämissuunnitelmaan.</p>		<p>Lisätään suunnitelmaan suunnistus yhdeksi käyttömuodoksi.</p>
<p>Infrastrukturi Suunnitelmassa mainitut liikenneyhteydet, pysäköintipaikat ja peruspalvelut riittävät hyvin suunnistustoiminnan tarpeisiin. Suunnistuksen kannalta maastoon toteutettava rakentaminen pitäisi pitää mahdollisimman vähäisenä.</p>	<p>Alueelle ei ole suunnitteilla kokonaan uusia virkistyskäytön rakenteiden keskittymiä. Merkittyjen reittien verkostoa on tarkoitus laajentaa nykyisestä, hyödyntäen paljolti olemassa olevaa polkuverkostoa. Suurin osa alueesta on jäämässä nykyiseen tilaansa.</p>	
<p>Suunnistustoiminnan ja alueen muun virkistys- ja harrastustoiminnan yhteistyö Suunnistustoiminta sopii hyvin yhteen alueen muu virkistys- ja harrastustoiminnan kanssa ja sen ei ennakoida tulevaisuudessakaan olevan ristiriidassa alueen suunnitellun käytön kanssa. Suunnistustoimintaa toivotaan voitavan jatkaa toimintaamme alueella.</p>	<p>Suunnistus sopii myös jatkossa hyvin yhdeksi alueen käyttömuodoksi.</p>	
YKSITYISET MAANOMISTAJAT		
<p>Maanomistukseen liittyvät kommentit Yksityisten maanomistajien olemassaolo ja oikeudet on nimenomaisesti todettava suunnitelmassa. Maanomistajilla on sekä</p>	<p>Suunnitelmat eivät koske yksityistä maata, rasiiteita tai niihin liittyviä oikeuksia. Em. asiat on huomioitu ja tullaan huomioimaan tarkemmassa</p>	<p>Tuodaan vahvemmin esille alueen yksityinen maanomistus, rasiitteet ja niihin liittyvät oikeudet.</p>

<p>sopimuksiin, rekisteröityihin rasitteisiin sekä lakiin perustuvia oikeuksia jotka on huomioitava.</p> <p>Suunnitelmassa on lisäksi huomioitava, miten kävijöitä informoidaan yksityisalueen sekä tähän liittyvien jokamiehenoikeuksien rajoista ja miten heidän kulkunsa tarvittaessa rajoitetaan aidalla tms.</p>	<p>suunnittelussa. Suunnitelma toteuttaa alueen voimassaolevaa lainvoimaista yleiskaavaa.</p> <p>Myöhemmin tarkemmin suunniteltavassa opastusviestinnässä tuodaan esille yksityisten alueiden olemassaolo.</p> <p>Yksityisen ja yleisessä käytössä olevan alueen rajan osoittaminen on molempien osapuolten intressissä. Tähän liittyvät tarkemmat toimet ovat yhdessä sovittavia asioita.</p>	
<p>Suunniteltu opaskeskus ja toisaalta sen yhteyteen rakennettava uusi paikoitusalue sijaitsevat alle 100 metriä yhteisestä kaivosta, josta maanomistajat saavat käyttö- ja juomavetensä.</p> <p>Tämä alue liittyy myös Inkoon pohjavesialueeseen.</p>	<p>Suunnitelmassa todetaan, että rakentamisen mahdolliset vaikutukset kaivoveteen selvitetään tarkemmassa suunnittelussa. Alueella on tällä tietoa yksi merkitty pohjavesialue, joka sijaitsee ns. Kestikievarinmäellä.</p>	
<p>Sidosryhmätyö on ollut puutteellista Lukuunottamatta Kopparnäsintien sulkemista koskevaa ehdotusta, muita merkittäviä sidosryhmien ehdotuksia tai muutoksia ei ole huomioitu. Suunnittelun kulmakivenä näyttää olleen etukäteen valitun mallin toistaminen ja siitä kiinnipitäminen.</p> <p>Lehtien mielipidepalstoilla on esiintynyt paljon hyvinkin järkeviä kirjoituksia, jossa luontoarvojen vaaliminen asetetaan ensisijaiseksi tavoitteeksi ja kyseenalaistetaan kaupallisen toiminnan kehittämistä.</p>	<p>Suunnitelmaprosessissa on tehty paljon sidosryhmätyötä, mm. maanomistajia on tavattu useaan kertaan. Suunnittelu on erilaisten tarpeiden ja intressien yhteensovittamista ja eri sidosryhmien ehdotuksia on pyritty ottamaan suunnittelussa huomioon. Keskeisin saatu palaute on liittynyt liikennejärjestelyihin, joita on muutettu ehdotusten mukaisesti.</p> <p>Suunnitelman yhtenä tarkoituksena on turvata luontoarvojen säilyminen alueella sen käyttöä ohjaamalla. Alue on ensisijaisesti olemassa yhdistyksen jäsenkuntien asukkaiden monenlaista virkistyskäyttöä varten. Alue on kuitenkin jo nykyisellään luontomatkailun toimintaympäristö. Alueen luontomatkailukäyttöä tullaan säätämään, pitämään se</p>	

	<p>pienimuotoisena ja sen reunaehtona on sitoutuminen kestävän luontomatkailun periaatteisiin. On huomattava, että erityisesti kaupungistumisen myötä yhä useampi käyttää mielellään erilaisia luontomatkailun palveluita.</p>	
<p><i>Suunnitelmaluonnoksen peruslähtökohdat epäselvät</i></p> <p>Koko suunnittelu perustuu yksinomaan kävijämäärän arvioituun kaksinkertaistumiseen. Esimerkiksi sellaisia paikoitukseen liittyviä suuria ongelmia joihin suunnitelmaluonnoksessa viitataan ei käytännössä tällä hetkellä ole.</p> <p>Koska nykyiset ja tulevat kävijämäärät ovat keskeisimmät suunnitteluun vaikuttavat tekijät olisi nämä ensin selvitettävä perusteellisesti (mukaan lukien nykyiset todelliset ongelmat ja haittavaikutukset) ja vasta sen jälkeen päättää alueen suunnittelusta ja muutostarpeiden aikataulusta.</p>	<p>Suunnitelma pohjaa arvioon nykyisestä alueen kävijämäärästä sekä otaksumaan kävijämäärän potentiaalisesta kehityksestä alueella seuraavan 5-10 vuoden aikana. Tämä otaksuma perustuu ennakoitaviin tendensseihin luonnon virkistyskäyttöön liittyvistä kehityskuluista, peilaten vastaavien alueiden kävijämääriä ja niiden kehitystä muualla Uudellamaalla. Suunnitelman perustehtävä on varautua tulevaisuuteen.</p>	
<p><i>Kokonaistieverkoston parantaminen suunnittelemana</i></p> <p>Mikäli Yhdistyksen kaavailema kävijämäärän lisäys toteutuu, tulee koko Kopparnäsintie peruskorjata. Nykyinen tie ei kestä mainittua raskautta.</p> <p>Suunnitelmaluonnoksessa ei oteta tien perusparannukseen ollenkaan kantaa.</p>	<p>Suunnitelma ei kaavaile kävijämäärän lisääntymistä vaan sillä pyritään varautumaan todennäköiseen kehityskulkuun, ks yllä.</p> <p>Tämän suunnitelman suunnittelualue rajautuu yhdistyksen ja valtion omistamiin alueisiin. Alueen ulkoisiin sisääntuloväyliin liittyvä tarvittava suunnittelu tehdään erillisenä yhteistyössä kuntien, tieosakkaiden ja viranomaisten kesken.</p>	

<p>Muutosten rahoittaminen Suunnitelmaluonnoksessa ei ole mitään mainintaa ehdotettujen muutosten kustannuksista eikä näiden rahoittamisesta. Näin laajan suunnitelman hyväksyminen edes periaatetasolle edellyttää jonkinlaisia kustannuslaskelmia ja rahoitusvaihtoehtoja.</p>	<p>Suunnitelman luonne on yleispiirteinen ja periaatteellinen. Se ei sisällä tarkempia suunnitelmia esim. rakentamishankkeista, eikä siten myöskään tarkempia arvioita tällaisten hankkeiden kustannuksista.</p> <p>Suurin osa suunnitelman kehittämistoimista on yhdistyksen perustoimintaan kuuluvia toimia, jotka ovat toteutettavissa pienin kustannuksin. Lisäksi kehittämistoimia voidaan hankkeistaa.</p>	
<p>Alueen suurimmat nykyongelmat voidaan hoitaa ilman suurempia rakenteellisia muutoksia Yhdistys on valitettavasti monelta osin laiminlyönyt alueen hoitamisen ja kehittämisen. Alueella ei ole toimivaa valvontaa eikä valvojaa, holtiton tulen käyttö aiheuttaa vuosittain useampia vaaratilanteita, metsissä ajetaan moottoriajoneuvoilla jne. Välittömimmät toimenpiteet alueella liittyvät juuri turvallisuuteen ja yleiseen kunnossapitoon sekä sen tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen.</p>	<p>Suunnitelman tarkoitus on nimenomaan kehittää aluetta, parantaa sen palveluita ja ohjata sen käyttöä, jotta erilaisilta epätoivotuilta vaikutuksilta vältyttäisiin.</p>	
<p>Alueen ja erityisesti rantojen esteetön saavutettavuus varmistettava Yksi suunnittelun kantava periaate on - ja tulee olla – alueen ja varsinkin rantojen esteetön saavutettavuus. On vaikea ymmärtää miksi pääsy ainoaan myös liikkumarajoitteisille soveltuvaan Råbergintien varrella olevaan hiekkarantaan rajoitetaan. Tämä alue on lähellä Störsvikin aluetta, se on koko Virkistysalueen ainoa luonnollinen hiekkaranta ja sen ympärille olisi helppo rakentaa tarvittava infra opaskeskuksineen.</p>	<p>Kommentoitavana olleessa suunnitelmassa on kiinnitetty jo saadun palautteen mukaisesti aiempaa suunnitelmaa enemmän huomiota rantojen saavutettavuuteen nykyisessä mittakaavassa. Pääsyä Sandfjärdenin alueelle ja alueen kehittämistä tullaan tarkastelemaan lähemmässä suunnittelussa. Sandfjärden ei kuitenkaan ole koko alueen vetovoimaisin paikka, eikä siten sovelias alueen opastuskeskukselle. Opastuskeskuksen sijoittaminen sinne ei olisi</p>	

	<p>myöskään alueen voimassaolevan yleiskaavan mukaan mahdollinen ratkaisu.</p>	
<p>Maastopyöräilyreitit arvioitava uudelleen Maastopyöräily rasittaa luontoa enemmän kuin kaikki muut alueelle suunnitellut toiminnot yhteensä ja on keskeistä arvioida uudelleen, onko reittien rakentaminen maastopyöräilyyn perusteltua. Kaikilla luontoreiteillä esiintyy jo tänään myös moottoripyöriä mikä tulisi selvästi kieltää jo tässä vaiheessa.</p>	<p>Maastopyöräily kuuluu jokamiehen oikeuksien piiriin, joten se on sallittua alueella. Kaikenlaista luonnossa liikkumisen ja luonnon virkistyskäytön aiheuttamaa maaston kulumista hallitaan ja vähennetään hyvällä suunnittelulla ja käytön ohjaamisella. On saatavilla runsaasti tutkimusevidenssiä siitä, että maastopyöräily ei aiheuta oikein suunniteltuna ja toteutettuna sen enempää haittoja kuin jalkaisin tapahtuva luonnossa liikkuminenkaan.</p> <p>Alueen reitit suunnitellaan monikäyttöreiteiksi, huomioiden sekä maastopyörällä että jalan kulkevat. Maastopyöräilyn huomioiminen reittien suunnittelussa on perusteltua myös siksi, että pyöräilijät useimmiten pysyvät merkityillä reiteillä.</p> <p>Maastoliikennelain mukaisesti moottorikäyttöisellä ajoneuvolla ei saa liikkua eikä sitä saa pysäyttää tai pysäköidä maastossa maa-alueella ilman maan omistajan tai haltijan lupaa. On huomattavaa, että maastopyöräily ja luvaton moottoriajoneuvolla ajo maastossa ei ole sama asia.</p>	

YKSITYISHENKILÖIDEN PALAUTTEEN TIIVISTELMÄ		
Palautteen aihealue	Uuvin kommentti	Toimenpide kehittämissuunnitelmassa
LUONTOARVOT		
Aihe, joka palautteissa nousi useimmin esille, oli huoli kehittämisen vaikutuksista alueen luontoarvoihin (mainittu 52/80 palautteessa). Kehittämisen pelätään uhkaavan luonnontilaiseksi mielletyn alueen luontoarvoja ja rauhallisuutta.	<p>Kehittämissuunnitelman toimilla pyritään turvaamaan ne luonto-, maisema-, kulttuurihistoria ja virkistyskäyttöarvot, mitä varten koko alue on olemassa. Tärkein tavoite on varautua kasvaviin käyntimääriin niin, että em. arvot säilyvät. Alueelle ei suunnitella merkittävää uutta rakentamista tai uusia nykyisestä käytöstä poikkeavia käyttömuotoja, jotka uhkaisivat alueen nykyistä tilaa.</p> <p>On myös hyvä huomata, että alue on ollut pitkään monipuolisen ihmisen toiminnan vaikutuspiirissä.</p>	
<i>Esimerkkejä palautteista:</i>		
<i>Alue pitäisi julistaa kokonaan luonnonsuojelualueeksi!</i>	Uuvin alueelle ei ole suunnitteilla uusia luonnonsuojelualueita.	
<i>On ymmärrettävää, että halutaan suunnitella aktiviteettejä, jotka innostaisivat ihmisiä liikkumaan enemmän luonnossa. Kuitenkin tämä tulisi tehdä aina kohteen luontoarvoja kunnioittaen.</i>	Suunnittelun lähtökohtana on mm. alueen luontoarvojen turvaaminen.	
<i>Mikä tahansa rakentaminen luonnossa tarkoittaa nykypäivän tekniikalla alkuperäisen luonnon tuhoamista.</i>	Alueelle suunniteltavat rakenteet ovat pienimuotoisia, eikä suunnitteilla ole merkittävää uutta rakentamista.	
<i>Jokamiehenoikeuksia olisi tarpeen rajoittaa herkillä paikoilla, kuten kansallispuistoissa tehdään.</i>	Kansallispuistot ovat luonnonsuojelualueita, joilla jokamiehenoikeudet eivät ole sellaisenaan voimassa. Uuvin alueet Kopparnäs-Störsvikissä ovat (lukuun ottamatta pientä aluetta Kvarnträsk-järven rannalla) virkistysaluetta, jolla jokamiehenoikeuksien rajoittaminen ei ole mahdollista.	

<p><i>On tarpeen laatia asiantunteva vaikutusarvio suunnitelman vaikutuksesta alueen hyönteis-, sien- sekä muuhun kasvillisuuteen ja eläimistöön sen jälkeen, kun näitä on tarkemmin selvitetty.</i></p>	<p>Kommentoitavana olleen virkistyskäytön kehittämissuunnitelman laatiminen on osa Kopparnäs-Störsvikin virkistysalueen käyttö- ja hoitosuunnitteluprosessia. Siihen kuuluu myös luonnonhoidon suunnitelmien päivitys tarvittavine selvityksineen. Luontoselvitykset tehdään niillä alueilla, joihin virkistyskäyttöä suunnitellaan ohjattavaksi.</p>	
<p><i>Haluan alueen pysyvän luonnonmukaisena ilman minkäänlaista häiriötä luonnolle ja sen eläimille.</i></p>		
<p>KÄYNTIMÄÄRÄT</p>		
<p>Huoli luontoarvojen vaarantumisesta kytkeytyi palautteissa hyvin voimakkaasti käyntimäärien kasvuun. Kehittämissuunnitelman tulkittiin tähtäävän aktiiviseen käyntimäärien kasvattamiseen, mikä koettiin negatiivisena asiana.</p> <p>Suunnitelmaluonnoksessa esitettyä käyntimääräennustetta pidettiin useissa palautteissa epärealistisena. Monen kehittämistoimen ajateltiin myös olevan sidoksissa käyntimääräennusteen täsmälliseen toteutumiseen.</p>	<p>Kehittämissuunnitelman lähtökohtana ei ole alueen käyntimäärien aktiivinen kasvattaminen, vaan varautuminen käyntimäärien väistämättömään kasvuun, joka on jo havaittavissa alueella.</p> <p>Suunnitelman perustehtävä on varautua tulevaisuuteen. Suunnitelma pohjaa arvioon nykyisestä alueen kävijämäärästä sekä otaksumaan kävijämäärän potentiaalisesta kehityksestä alueella seuraavan 5-10 vuoden aikana. Tämä otaksuma perustuu ennakoitaviin tendensseihin luonnon virkistyskäyttöön liittyvistä kehityskuluista, peilaten vastaavien alueiden kävijämääriä ja niiden kehitystä muualla Uudellamaalla.</p> <p>Alueen palveluiden mitoitusta suunnitellaan ennakoivasti, mutta niiden toteuttaminen tehdään vaiheittain, tarpeen ja käyntimäärän kehittymisen mukaan. Käyntimäärien seurantaan on kehitteillä järjestelmä, jonka avulla</p>	

	käyntimäärien kehittymistä voidaan jatkossa seurata.	
<i>Esimerkkejä palautteista:</i>		
<i>Pääkaupunkiseutulaisille on runsaasti tarjolla erilaisia virkistysalueita lähempänäkin.</i>	Niin Uuvin kuin muidenkin toimijoiden virkistyskäytössä olevat alueet palvelevat kaikkia kävijöitä asuinkunnasta riippumatta. Uudenmaan asukasmäärän jatkuva kasvu näkyy myös hyvin hoidettujen virkistysalueiden tarpeen kasvuna.	
<i>Suunnitelmassa ei tulisikaan keskittyä kävijämäärän kasvuun vaan pikemminkin kävijämäärien vähentämiseen. Aluetta ei tule kehittää muuttuvia ulkoilun tarpeita vastaaviksi.</i>	Uuvilla ei ole mahdollisuuksia rajoittaa kävijämääriä alueillaan, eikä se myöskään ole yhdistyksen toiminta-ajatuksen mukaista. Luonnon virkistyskäyttö on ajassa ja paikassa elävä yhteiskunnallinen ilmiö, jonka tarpeisiin Uuvin tulee omassa toiminnassaan pyrkiä vastaamaan.	
<i>Kävijämäärä tuskin radikaalisti kasvaa ellei sitä tarkoituksella kasvateta.</i>	Luonnon virkistyskäyttö kasvattaa jatkuvasti suosiotaan, mikä näkyy kasvavina käyntimäärinä monilla virkistysalueilla, myös Kopparnäs-Störsvikissä. Uuvin tehtävänä on tuottaa laadukkaita virkistyskäytön palveluita.	
<i>Parasta olisi antaa alueen itse kehittyä sinne sen kummemmin kävijöitä houkuttelemana.</i>	Käyntimäärien kasvu on kehityskulku, johon vastuullisen maanomistajan on vastattava kehittämällä aluetta ja ohjaamalla sen käyttöä kestäväällä tavalla. Lisäksi on pyrittävä ratkaisemaan ristiriitoja ja ongelmia, joita ilmenee jo alueen nykyisillä käyntimäärillä.	
<i>Luonnollisinta olisi antaa kävijämäärän kohota itseksensä ja säilyttää kaikki se arvokas, joka vetää kävijöitä alueelle.</i>	Ks. yllä.	
<i>Jos kävijämääriä halutaan tietoisesti lisätä, tulee alueelle myös palkata sitä säännöllisesti siivoava henkilö.</i>	Alueella on kattava jätehuolto. Uuvi pyrkii toiminnassaan edistämään roskattoman retkeilyn periaatteita.	
<i>Kopparnäsin kehittämistä perustellaan sillä, että suunnitellulla kehittämisellä pyritään vähentämään haittoja kävijämäärästä, joka lisääntyy ilman kehittämissuunnitelman toteuttamistakin. Perustelu on ristiriidassa sen kanssa, että toisaalla</i>	Uuvin toimintaan julkisena organisaationa kuuluu tiedottaa alueistaan, sekä suunnitella ja	

<i>suunnitelmaluonnoksessa korostetaan pyrkimystä kehittää tiedotusta, alueen vetovoimaisuutta ja palveluja niin että ne lisäävät kävijämäärää.</i>	ylläpitää hyvin hoidettuja, laadukkaita palveluita tarjoavia ja vetovoimaisia virkistysalueita.	
LIIKENNEJÄRJESTELYT		
Monissa palautteissa kommentoitiin alueelle suunniteltuja liikennejärjestelyjä (mainittu 24 palautteessa). Osassa palautteista kommentoitiin kehittämissuunnitelmaluonnoksen aiempaa versiota, jossa oli esitetty yksityisen moottoriajoneuvoliikenteen rajoittamista Kopparnäsintiellä Kalastajatorpantien risteyksestä alkaen.	Kommentoitavana olleessa suunnitelmaluonnoksessa yleinen moottoriajoneuvoliikenneyhteys jatkuu Rävbergetin pysäköintipaikalle saakka. Kopparnäsintien loppuosa välillä Rävberget-Klobbacka jää ulkoilureitiksi.	
Råbergintien liikennejärjestelyt ja toive yleisen moottoriajoneuvoliikenneyhteyden jatkumisesta Sandfjärdenin rannalle saakka esiintyivät useissa palautteissa, joissa korostui Sandfjärdenin merkitys erityisesti paikallisille tärkeänä alueena.	Suunnitelmaluonnoksessa yleisen moottoriajoneuvoliikenteen ohjaaminen ja pysäköintijärjestelyt Sandfjärdeniin johtavan Råbergintien varrella ovat luonnostasolla, ja pysäköintipaikan sijainti liitekartassa on suuntaa antava. Pysäköintijärjestelyt tarkentuvat tarkemman suunnittelun yhteydessä. Palautteeseen perustuen pysäköinti tullaan järjestämään lähemmäs Sandfjärdenin ranta- aluetta kuin luonnoksen liitekartassa on osoitettu. Sandfjärdenin epävirallinen leirintäalue poistetaan ja laajalle levittäytyneet pysäköintipaikat maisemoidaan.	Selvennetään Råbergintien liikennejärjestelyjen kuvausta. Tarkennetaan Sandfjärdenin kehittämistä ja palveluvarustusta koskevaa tekstiä.
<i>Råbergetin tie on meille tärkeä, sillä sitä pitkin pääsee lähelle uimarantaa. Sinne on täysin mahdotonta tulla metsän läpi Siuntion puolelta pienten lasten ja mahdollisten rattaiden ja muiden tavaroiden kanssa- liian pitkä kävelymatka.</i>	Ks. yllä.	
<i>Sandfjärden rannalla eikö telttailukaan olisi siellä sallittu, jos olisi niin eikö puomia ja p-paikkaa voitaisiin laittaa lähemmäs esim. tien päähän kuitenkin niin ettei autolla pääsisi väliaikaiselle leirialueelle.</i>	Telttailu tulee jatkossakin olemaan mahdollista Sandfjärdenillä jokamiehen oikeuksien puitteissa, ja ranta-alueen virkistyskäyttöä tuetaan luonnonhoitotoimilla ja virkistyskäytön palveluita parantamalla.	
<i>Tien sulkemisen perusteena on mainittu Sandfjärdenin epäviralliseen "leirintäalueeseen" liittyvät häiriöt. Mitä nämä häiriöt ovat olleet, sitä ei osata kertoa.</i>	Leirintäalueen ylläpitäminen on säänneltyä toimintaa. Se vaatii asianmukaisia puitteita ja	

	<p>valvontaa, joilla esimerkiksi varmistetaan, ettei toiminta aiheuta ympäristön pilaantumista tai roskaantumista tai vähennä merkittävästi ympäristön viihtyisyyttä. Uuvilla ei ole mahdollisuutta eikä intressiä ylläpitää tällaista toimintaa Sandfjärdenin alueella.</p> <p>Matkailuajoneuvoilla liikkumisen suosio on kasvussa, ja myös Kopparnäsin alueella on odotettavissa käyttöpaineen kasvua. Ongelmien ratkaisemiseksi ja ennalta ehkäisemiseksi olisikin perusteltua tarjota tälle kävijäryhmälle asianmukaiset puitteet peruspalveluineen. Nämä olisivat tarkoituksenmukaisesti toteutettavissa Kestikievarinmäelle, jonne suunniteltu matkaparkkialue palvelisi nimenomaan matkailuajoneuvoilla alueelle saapuvia.</p>	
<p><i>Karavaanarit toivoivat Kopparnäsintien päähän aluetta jossa saisi leirytyä luvallisesti. Sinne ei tarvitsisi rakentaa infra lainkaan, vaan pelkkä hiekkakenttä. He ideoivat myös puskaparkkiin tarkoitettuja pysäköintitaskuja teiden varteen.</i></p>	<p>Epävirallinen leirytyminen ilman ylläpitoa ja valvontaa on aiheuttanut Sandfjärdenin alueella ongelmia, joihin suunnitelluilla kehittämistoimilla pyritään löytämään ratkaisuja, ks. myös yllä. Valvomattoman leirytyksen ja maastoon pysäköimisen mukanaan tuomat ongelmat ovat vakavasti otettavia jo nykyisillä käyntimäärillä, ja alueen vastuullinen hoitaminen vaatii niihin puuttumista.</p> <p>Kopparnäsin alueella ei tulla lisäämään mahdollisuuksia pysäköidä tai leirytyä epävirallisesti maastoon, vaan nämä ohjataan selkeästi niille tarkoitetuille alueille.</p>	
<p>KAUPALLISET PALVELUT JA MUUTOKSET ALUEEN KÄYTÖSSÄ</p>		
<p>Useissa palautteissa kaupallisten palveluiden tarjonnan kehittämistä alueella pidettiin epätoivottavana (mainittu 29 palautteessa). Monet kommentoijat olivat tulkinneet</p>	<p>Suunnitelmaluonnoksessa on esitetty kuusi konseptia, eli näkökulmaa alueen käyttöön ja</p>	

suunnitelmaluonnosta niin, että yritystoiminnan määrä tulisi kasvamaan hyvinkin voimakkaasti ja määrittelemään alueen kehittämistä siten, että muu virkistyskäyttö alueella tulisi vaikeutumaan.

Palautteissa myös tuotiin esille huolta siitä, että suunnitelmaluonnoksessa kuvattu luontomatkailun ja sitä tukevan yritystoiminnan huomioiminen muuttaisi ratkaisevasti alueen luonnetta.

kehittämiseen. Luontomatkailuyrittäjien toimintamahdollisuuksien huomioiminen on näistä yksi, mutta sen painoarvo ei ole muita näkökulmia suurempi. Alue on ensisijaisesti olemassa yhdistyksen jäsenkuntien asukkaiden monenlaista virkistyskäyttöä varten. Alueen luontomatkailukäyttöä tullaan säätelemään, pitämään se pienimuotoisena ja sen reunaehtona on sitoutuminen kestävän luontomatkailun periaatteisiin. Yritysnäkökulman huomioiminen ei missään tapauksessa vaaranna alueen muuta virkistyskäyttöä, vaan sen tarkoitus on nimenomaan ehkäistä erilaisia ristiriitoja. Käytännössä tämä voi tarkoittaa esimerkiksi taukopaikkojen suunnittelun mitoittamista siten, että yritystoiminta ei häiritse muita käyttäjiä.

Uuvi ei itse harjoita yritystoimintaa alueillaan, vaan ottaa huomioon elinkeinotoiminnan harjoittamisen mahdollisuudet alueita kehittäessään. Näin tuetaan paikalliselinkeinoja ja mahdollistetaan kaupallisten palveluiden saatavuus niitä haluaville kävijöille.

Kopparnäsin alueella on jo aiemmin harjoitettu pienimuotoista ohjelmapalveluyritystoimintaa. Toiminta tulee jatkossakin pysymään pienimuotoisena. Uuvi tekee alueella toimivien yritysten kanssa käyttöoikeussopimuksen, jossa määritellään toiminnan ehdot kestävän matkailun periaatteiden mukaisesti.

On myös muistettava, että Kopparnäsissä on ollut aiemminkin ravintola- ja majoitustoimintaa,

	<p>joten opastuskeskuksen yhteyteen suunnitellun kaltaiset kaupalliset toiminnot eivät sinänsä ole alueella uutta.</p> <p>Opastuskeskuksen yhteyteen suunnitellut toiminnot, kuten kahvila-ravintola, ovat alueen voimassa olevan kaavan mukaisia.</p>	
Esimerkkejä palautteista:		
<i>Onko moraalisesti oikein muuttaa arvokasta luontoaluetta tuottoa odottavien liikeyritysten toiminta-alueeksi, joiden palvelut kohdistetaan aivan toisenlaiselle ihmisryhmälle kuin aidossa luonnossa virkistystä hakevista luontoretkeilijöistä, jotka eivät valmiita palveluita luonnon keskelle kaipaa, vaan päinvastoin.</i>	Ks. yllä	
<i>Kopparnäs-Störsvikin virkistysalue pitää säilyttää nimensä mukaisesti virkistysalueena eikä tehdä siitä kaupallista monitoimikeskusta.</i>	Aluetta hoidetaan jatkossakin nimenomaan virkistysalueena, ja suunnitellut kehittämistoimet kuuluvat tavanomaiseen luonnon virkistyskäytön palveluiden perusparantamiseen.	
<i>Aktiveittikeskuksia ja teemapuistoja on jo aivan liikaa.</i>	Alueelle ei ole suunnitteilla aktiveetti- tai matkailukeskusta, teemapuistoa tms.	
<i>Alueelle suunnitellaan opastuskeskusta ja monipuolisia ulkoliikuntamahdollisuuksia sekä uusia teitä ja polkuja, jotka muuttaisivat alueen luonteen.</i>	Suunnitelman keskeiset toimenpiteet ovat kapeiden, polkumaisten reittien merkitseminen maastoon, taukopaikkojen kunnostaminen sekä informaatio-opastuksen lisääminen alueella. Tämän tyyppinen kehittäminen on virkistysalueilla perustoimintaa, joka ei muuta alueen luonnetta eikä käyttömuotoja.	
<i>Voitaisiinko rakentaa matkailukeskus jonnekin muualle, ravintoloihin ja elämyspalveluihin? Asfalttiviidakko seikkailuratoihin, joka ei tuhoaisi luontoa niiltä ihmisiltä, jotka sitä todellakin arvostavat?</i>	Opastuskeskuksen on tarkoitus tarjota tietoa alueesta myös niille, jotka eivät käytä kaupallisia palveluita. Se tarjoisi mahdollisuuden kertoa laajasti alueen reiteistä ja muista palveluista, ohjeistaa alueella liikkumisesta ja toimimisesta, sekä kertoa alueen luonnosta ja kulttuurihistoriasta.	
<i>Ilmaisen huoleni luonnon monimuotoisuuden säilymisen puolesta. Vastustan suunnitelmaa muuttaa alueen käyttöä.</i>	Alueelle ei suunnitella uusia käyttömuotoja, jotka uhkaisivat tai muuttaisivat sen nykyistä tilaa.	

<p>REITISTÖ JA PALVELUVARUSTUS Palveluvarustuksen (tauko- ja tulipaikat sekä muut maastorakenteet) uudistamista pidettiin yleisesti ottaen kannatettavana, ja myös reittien opastamista ja viitoittamista pidettiin hyvänä asiana.</p> <p>Tarkemmat näkemykset reitistöön ja palveluvarustukseen liittyvistä kehittämistoimista jakaantuivat siinä määrin, ettei niistä ole helposti johdettavissa yleisiä linjauksia.</p> <p>Useissa palautteissa otettiin kantaa erilaisiin luontoliikuntalajeihin ja niiden vaikutuksiin alueen luonnolle ja virkistyskäytölle. Erityisesti saatiin palautetta liittyen maastopyöräilyyn sekä suunnitelmaluonnoksessa mainittuun luontoparkouriin.</p>		
<p><i>Esimerkkejä palautteista:</i></p>		
<p><i>Erityisesti maastopyöräilyn (joka ei pysy reiteillä) tuonti Kopparnäsiin voimakkaasti kuluttaisi ja vaarantaisi herkkää luontoa eikä siksi sovi alueelle.</i></p>	<p>Maastopyöräily kuuluu jokamiehenoikeuksien piiriin, joten se on sallittua alueella.</p> <p>On saatavilla runsaasti tutkimusevidenssiä siitä, että maastopyöräily ei aiheuta oikein suunniteltuna ja toteutettuna sen enempää haittoja kuin jalkaisin tapahtuva luonnossa liikkuminenkaan. Maastopyöräilyn huomioiminen reittien suunnittelussa on perusteltua myös siksi, että pyöräilijät useimmiten pysyvät merkityillä reiteillä.</p>	
<p><i>Maastopyöräreitit olisi hyvä suunnitella rengasreiteiksi. Lähes poikkeuksetta samat polut soveltuvat niin päivävaeltajille kuin maastopyöräilijöillekin, kunhan yhteiset pelisäännöt tehdään kaikille selviksi.</i></p>	<p>Alueelle suunnitellaan kattava rengasreittien verkosto. Reitit suunnitellaan monikäyttöreiteiksi, huomioiden sekä maastopyörällä että jalan kulkevat. Sekä maastopyörällä että jalan kulkevia tullaan ohjeistamaan reiteillä liikkumisen pelisäännöistä.</p>	
<p><i>Uskon, että alue olisi mahtava myös luontourheilijoille, esim polkujuoksijat tai maastopyöräilijät, mutta voisi olla hyvä, että urheilijoille olisi omat merkityt reitit, jotta yhteentörmäyksiltä välttyttäisiin.</i></p>	<p>Ks. yllä</p>	
<p><i>Reiteille kaatuneet puut, mutaiset kohdat, lammikot yms. aiheuttavat usein sen, että maastossa oleva polku lähtee leviämään ja kiertämään nämä. Reitit olisi hyvä suunnitella niin, että määrät kohdat kierretään jo polkulinjaa suunniteltaessa ja/tai kohtiin rakennetaan maastopyöräilyyn soveltuvat pitkospuut.</i></p>	<p>Kaikenlaista luonnossa liikkumisen ja luonnon virkistyskäytön aiheuttamaa maaston kulumista hallitaan ja vähennetään hyvällä suunnittelulla ja käytön ohjaamisella.</p>	

Suunnitelmassa ideoidaan myös luontoparkouria, jossa pyritään liikkumaan mahdollisimman sulavasti, nopeasti ja tehokkaasti paikasta toiseen. Parkourissa pyritään hyödyntämään kaikkia ympäristön esineitä ja rakenteita nopeaan ja katkeamattoman sulavaan liikkeeseen. Parkouraaja voi liikkumisessaan käyttää ”ponnahduslautoinaan” monenlaisia ihmisen tai luonnon muovaamia asioita, kuten kaiteita, seiniä, puita, kiviä, patsaita ja lyhtypylväitä. En oikein osaa suhteuttaa tätä luonnon suojelemiseen ja kunnioittamiseen.

Uuvin alueella toimiminen tapahtuu pääsääntöisesti jokamiehenoikeuksien puitteissa, ja tämä pätee myös erilaisiin liikkumistapoihin. Alueella saa harrastaa erilaisia aktiviteetteja jokamiehenoikeuksien puitteissa eikä niitä ole tarvetta tai mahdollisuuksia rajoittaa.

Luontoparkour esiintyy suunnitelmaluonnoksessa listassa, jossa on mainittu esimerkkejä mahdollisista ketterien kokeilujen teemoista. Sen erityistä huomioimista alueen reittien toteuttamisessa ei siis ole suunniteltu. Alueella on kuitenkin tilaa ja mahdollisuuksia myös erilaisten teemareittien toteuttamiseen. Esimerkiksi lyhyt parkourrata voisi tarjota monelle lapsiperheelle mieluista toimintaa, parantaa lasten koordinaatiokykyä ja syventää lasten luontosuhdetta.